

Uitvoeringsprogramma Cultuur •

2025-2028

Gemeente Oisterwijk | 4 juni 2025

Voorwoord college van burgemeester en wethouders

Cultuur is de ziel van Oisterwijk. Het verbindt mensen, inspireert generaties en geeft kleur aan het dagelijks leven. In een wereld die steeds sneller verandert en waarin veel van mensen wordt gevraagd, biedt cultuur houvast, verdieping en ontmoeting. Het is de plek waar verhalen worden gedeeld, waar talenten tot bloei komen en waar jong en oud elkaar vinden. Cultuur vormt het kloppend hart van onze gemeenschap en verbindt onze dorpskernen.

In Oisterwijk erkennen we cultuur als een essentiële bouwsteen voor geluk, persoonlijke ontwikkeling en sociale samenhang. Juist in een samenleving die steeds hogere eisen stelt aan haar inwoners, is een sterk cultureel fundament onmisbaar. Een rijk en toegankelijk cultureel aanbod maakt onze gemeente aantrekkelijk om in te wonen, te werken en te recreëren. Cultuur is bovendien een motor voor werkgelegenheid, toerisme en economische vitaliteit. Daarom is het belangrijk dat we cultuur integraal, in afstemming met de andere beleidsterreinen, benaderen. En daarom is het belangrijk dat we investeren in passende voorzieningen voor instellingen, verenigingen, professionals én amateurs – want alleen samen houden we cultuur levend.

Dit Uitvoeringsprogramma Cultuur 2025–2028 vloeit voort uit de Cultuurvisie, die in nauwe samenwerking met inwoners, culturele partners, onderwijs en beleidsmakers tot stand is gekomen. We bouwen voort op de ontwikkelingen van de afgelopen jaren en richten ons op de ambities voor de toekomst. Dit programma biedt richting, maar laat ook ruimte voor de dynamiek van het culturele veld en de veranderende samenleving. We sluiten aan bij provinciaal en landelijk beleid, dat uitgaat van beleidslijnen op hoofdlijnen, en vertalen deze naar concrete acties voor de komende jaren.

Samen met onze partners geven we uitvoering aan dit programma. We evalueren periodiek, stellen bij waar nodig en blijven zo wendbaar en toekomstgericht. Op die manier zorgen we ervoor dat cultuur blijft groeien, bloeien en verbinden in Oisterwijk.

Met trots bieden wij dit uitvoeringsprogramma aan de gemeenteraad aan. Niet als eindpunt, maar als vertrekpunt van een gezamenlijke reis waarin cultuur een centrale rol blijft spelen in het leven van onze inwoners.

Inhoudsopgave

Management samenvatting	5	Inclusie en diversiteit & Cultuur	34
1. Inleiding	6		
1.1 Introductie & terugblik	7	Intermezzo: Cultureel vermogen	36
2. Leeswijzer	7	4. The Big Three O's	38
2. Visie en ambities	9	4.1 Muziek & Art	39
2.1 Opgaven en doelen	10	4.2 KVL-terrein	41
		4.3 Symbiose van natuur & cultuur	43
2.2 Specifieke doelgroepen	11	5. De uitvoering	46
3. Culturele basis	13	5.1 Subsidiebeleid	47
		5.2 Cultureel klimaat in Oisterwijk	50
3.1 Bibliotheken en bibliotheekwerk	14	5.3 Marketing, communicatie & PR	53
3.2 Culturele en maatschappelijke centra	16	5.4 Ambtelijke focus	57
3.3 Wijkverbindende initiatieven en wijk- en buurthuizen	19		
3.4 Verbinding met culturele broedplaatsen en culturele activiteiten in de kernen	24	Bijlage 1. Relevante (beleids)kaders	59
3.5 Lokale verbinding met grote festivals en events	26	Bijlage 2. Actieoverzicht (totaal)	61
3.6 Cultuureducatie en het onderwijs	28		
3.7 Flankerend beleid en koppelkansen voor cultuur	31	Colofon	66

Management samenvatting

Het Uitvoeringsprogramma Cultuur bouwt voort op de Cultuurvisie en vertaalt de culturele opgaven, ambities en te bereiken doelgroepen naar concrete acties en initiatieven voor gemeente Oisterwijk. Cultuur vormt het hart van de gemeenschap, verbindt generaties, inspireert talenten en geeft kleur aan het dagelijks leven. In een samenleving die te maken heeft met snelle veranderingen, individualisering en sociale uitdagingen, speelt cultuur een essentiële rol bij het bevorderen van sociale cohesie, creativiteit en welzijn.

Dit uitvoeringsprogramma richt zich op het versterken van de culturele basis door bijvoorbeeld de verbetering van bibliotheken, culturele accommodaties, het stimuleren van wijkinitiatieven en cultuur-educatie. Daarnaast ligt de focus op nieuwe strategische thema's, we noemen deze The Big Three O's. Hier gaat het om het ontwikkelen van nieuwe themaprogrammering, het doorontwikkelen van het KVL-terrein en het verbinden van cultuur en natuur. Er is speciale aandacht voor inclusie en gezondheid, met programma's die cultuur toegankelijk maken voor jeugd, senioren, toeristen, inwoners vanuit de kernen en kwetsbare groepen waarbij wordt bijgedragen aan welzijnsverbetering en kansengelijkheid. Afsluitend zijn ook enkele organisatorische ontwikkel- en actiepunten genoemd voor de gemeente (bijvoorbeeld herijking subsidiebeleid en inzet op marketing & communicatie).

Het uitvoeringsprogramma is een dynamisch document dat elke vier jaar wordt geëvalueerd en geactualiseerd om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen en behoeften. En om te reflecteren op het komende

Ravijnjaar 2026 en wat dat betekent voor de toekomst. Zo blijft de aandacht van/op cultuur in Oisterwijk gehandhaafd, gaat dit bloeien en vernieuwen en blijft de gemeente een aantrekkelijke plek voor ontwikkeling.

Het Uitvoeringsprogramma Cultuur kent 23 actiepunten, de belangrijkste actiepunten hebben te maken met:

1. **Versterking culturele basis:** inzet op (door)ontwikkeling van 2 bibliotheekvestigingen, wijkinitiatieven in wijk- en buurtvoorzieningen, het leggen van verbindingen tussen kernen en broedplaatsen en cultuureducatie in relatie tot de inzet op scholen.
2. **The Big Three O's:** aandacht voor Art & Muziek, de cultureel-maatschappelijke doorontwikkeling van het KVL-terrein en de koppeling van natuur & cultuur en daarmee het vergroten van de kansen en spin-off van het Nationaal Park Van Gogh.
3. **Integraliteit van cultuur met welzijn, zorg, onderwijs en toerisme:** door cultuur (als middel) te integreren met welzijn en zorg, dragen we bij aan gezondheid en sociale cohesie. In het onderwijs stimuleert cultuur creatieve ontwikkeling en zelfontplooiing, terwijl het qua toerisme bijdraagt aan de beleving van Oisterwijk als culturele en groene bestemming.
4. **Sterkere netwerkvorming en stimuleren samenwerking:** het intensiveren van samenwerking tussen lokale verenigingen, scholen, cultuurinstellingen en (culturele)ondernemers. En een jaarlijks terugkerende O' CultuurDag waar ook het onderwijs bij zal worden betrokken.

1. Inleiding •

1.1 Introductie & terugblik

Cultuur vormt het hart van Oisterwijk: een visitekaartje als bron van inspiratie, verbinding en ontwikkeling. Dit uitvoeringsprogramma is een concreet vervolg op Cultuurvisie, waarin de culturele ambities van de gemeente Oisterwijk zijn beschreven. Na stakeholderparticipatie met culturele organisaties en (commerciële) partners (zie hiervoor separate bijlages – opvraagbaar) is dit uitvoeringsprogramma tot stand gekomen. Met gedeelde inzet op cultuur als doel maar zeker ook als motor (middel) voor maatschappelijke ontwikkeling en katalysator van sociale cohesie.

De urgentie is helder voor de gemeente Oisterwijk: cultuur versterkt sociale cohesie, stimuleert creativiteit, zorgt voor een gezondere leefomgeving, verbetert de sociale veiligheid en bevordert het welzijn en welvaart. In een tijd van snelle veranderingen, individualisatie en groeiende sociale uitdagingen is cultuur essentieel voor een veerkrachtige en duurzame samenleving.

Dit Uitvoeringsprogramma Cultuur heeft een brede scope, van erfgoed, natuur en muziek tot hedendaagse kunst. En raakt thema's zoals onderwijs, gezondheid, economie en samenwerking. We streven naar een integrale aanpak waarin cultuur hand in hand gaat met andere beleidsvelden, zoals sociaal domein, jeugd en ruimtelijke ontwikkeling. Goede passende voorzieningen zijn een randvoorwaarde voor het in stand houden van een gezonde culturele basis in de gemeente Oisterwijk. We hebben dan ook aangehaakt bij de verschillende visies, beleidsstukken en uitvoeringsprogramma's die we in Oisterwijk kennen (zie hiervoor bijlage 1).

We willen ook aanhaken bij Levendig Brabant, waar in gezamenlijkheid wordt ingezet op cultuur, erfgoed, sport en vrije tijd. In het Uitvoeringsprogramma 2024-2027 worden 4 hoofdoelen gesteld om de ambities te realiseren: het bevorderen van passend aanbod, inclusief aanbod en innovatie en vernieuwing (inclusief talentontwikkeling) en het bijdragen aan maatschappelijke opgaven.

Het Uitvoeringsprogramma Cultuur is een dynamisch document. Elke vier jaar zal het worden geactualiseerd om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen en de nieuwste realiteiten en behoeften. Zodat cultuur in Oisterwijk blijft bestaan, bloeit en vernieuwt.

2. Leeswijzer

Dit Uitvoeringsprogramma Cultuur 2025-2028 biedt een concrete, 'eerste helft' uitwerking van de ambities uit de Cultuurvisie. Het programma beschrijft hoe cultuur in Oisterwijk bijdraagt aan maatschappelijke ontwikkeling, gezondheid, welzijn en economische groei. Het document richt zich op versterking van de culturele basis, strategische thema's zoals natuur, toerisme en erfgoed, en een brede inclusieve benadering voor alle doelgroepen.

Na de inleiding over de context en totstandkoming van het programma wordt in het eerstvolgende (tweede) hoofdstuk ingegaan op de opgaven, ambities en doelgroepen waarbij we een concrete relatie leggen met de Cultuurvisie.

In hoofdstuk 3 beschrijven we de culturele basis in Oisterwijk, de aspecten die we hoe dan ook en in welke mate dan ook structureel als de basis zien voor het cultureel landschap in onze gemeente. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om bibliotheken, culturele voorzieningen en cultuureducatie.

In het vierde hoofdstuk, na een kort intermezzo over het idee van cultureel vermogen, gaan we in op de 'plusinzet' in onze gemeente. Het betreft de extra strategische focus die we in Oisterwijk voorzien, om de kansen te grijpen dan wel om de kwaliteiten van Oisterwijk in hun kracht te zetten.

In het afsluitende hoofdstuk 5 bespreken we de relevante, meer organisatorische randvoorwaarden om de inhoudelijke doelen te kunnen bereiken. Deze hebben te maken met de uitvoering van het programma op het terrein van de financiën, samenwerking, marketing & communicatie en de ambtelijke inzet.

Geografische scope

In dit programma wordt veelal over kernen gesproken en daarmee bedoelen we de 3 dorpen Oisterwijk, Moergestel en Haaren én buurtschap Heukelom. Dus als we spreken over de kernen dan bedoelen we ook buurtschap Heukelom.

Acties

In de hoofdstukken 3-5 zijn de relevante thema's besproken die leiden tot 23 concrete acties. Deze zijn op hun beurt door deze hoofdstukken heen, weer toegelicht en uitgebreider omschreven op planning, specifieke doelgroepen, financiën en capaciteit. Deze acties dienen ook de

komende jaren te worden uitgevoerd en het idee is om dit in gezamenlijkheid op te pakken door de inhoudelijk beleidsadviseur(s), budgethouder en/of taakverantwoordelijke. In dit uitvoeringsprogramma is in het totale actieoverzicht in bijlage 2 hiervoor een voorzet gedaan. De werkelijke tijdsplanning is evenwel afhankelijk van de ontwikkelingen binnen de gemeentelijke teams en mogelijke externe inzet.

We hebben de insteek om voor de realisatie van de 23 acties volledig aan te sluiten bij bestaande middelen en budgetten vanuit de diverse programma's binnen onze gemeentelijke begroting. Vanwege de integraliteit van de diverse acties is het namelijk mogelijk om ook andere budgetten aan te spreken dan alleen cultuurbudgetten en -subsidies. We trachten ook de ambities en acties uit dit uitvoeringsprogramma mogelijk te maken door binnen het kader van de bestaande cultuurbudgetten/-subsidies meer richting te geven aan de mogelijk veranderende subsidieregelingen inclusief plafonds. Dit zal uiteindelijk in de herijking van het subsidiebeleid definitief tot uiting komen en zal pas in 2027 ingaan. In deze gevallen melden we dat bij de financiële dekking van de actie met de opmerking 'Inhoudelijke uitwerking van herijking subsidiebeleid'. We merken daarbij op dat wanneer er budgetverschuivingen plaatsvinden, dit dan financiële consequenties heeft op de andere, bestaande cultuurbudgetten/-subsidies. Mochten de verschuivingen binnen de cultuurbudgetten/-subsidies mogelijk noch verstandig zijn, dan zullen wij via de bestuursrapportages voorstellen tot ophoging van de begroting doen. Dit zou op dit moment een bedrag van circa € 12.000-€ 17.000 structureel betreffen.

2. Visie en ambities.

2.1 Opgaven en doelen

Cultuur in Oisterwijk draagt bij aan een duurzame, toekomstgerichte samenleving die haar unieke identiteit behoudt en versterkt.

Met de inzet van O' Oisterwijk streven we naar een bovenlokale uitstraling, waarbij culturele investeringen bijdragen aan sociaal sterke kernen. Met oog voor natuur, kwaliteit en economische en toeristische vitaliteit. Door structurele samenwerking met lokale en regionale partners en een faciliterende rol vanuit de gemeente, zorgen we voor een dynamische uitvoering van de visie op cultuur. Dit borgt Oisterwijk als een inspirerende plek om te leven, leren en recreëren. Met een krachtige, duurzame toekomst voorop. Vanuit de Cultuurvisie zijn de opgaven vastgelegd in vier thema's.

Kansengelijkheid

Cultuur voor iedereen toegankelijk maken, met speciale aandacht voor jeugd en kwetsbare groepen. We versterken lokale initiatieven om diversiteit en betrokkenheid te bevorderen en proberen cultuureducatie op scholen te borgen.

De doelen die we willen bereiken zijn:

- cultuur verbindt, iedereen kan meedoen aan cultuur.
- subsidiëring cultuur beter aan laten sluiten.

Gezondheid (en welzijn)

Cultuur benutten voor positieve gezondheid, met activiteiten die welzijn bevorderen en kwetsbare groepen ondersteunen. Dit sluit aan bij het streven naar een sterke, sociale gemeenschap met ruimte voor ontmoeting.

De doelen die we willen bereiken zijn:

- ondersteuning kwetsbare doelgroepen met cultuur als middel.
- verbindingen culturele veld tot stand brengen.

Economisch (en toeristische impact)

Oisterwijk profileren als een culturele bestemming die ondernemers stimuleert en bijdraagt aan economische groei. Samenwerkingen tussen culturele organisaties en bedrijven worden versterkt om een economisch gezonde gemeente te realiseren.

De doelen die we willen bereiken zijn:

- samenwerking met culturele veld stimuleren.
- lokale kunst en culturele uitingen onder de aandacht brengen.
- aansluiting van culturele activiteiten op kaders op het gebied van recreatie en toerisme.

Duurzaamheid en veiligheid

Duurzame en veilige culturele evenementen zijn kernwaarden.

We ondersteunen initiatieven die bijdragen aan een aantrekkelijke leefomgeving. Passend binnen de visie van O' Oisterwijk.

Het doel dat we willen bereiken is:

- een divers en kwalitatief passend cultureel basisaanbod.

Met de aandacht voor duurzaamheid sluiten we aan bij de Global Goals, de Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDG's). Het zijn

17 doelen om van de wereld een betere plek te maken in 2030. Ze zijn een mondiaal kompas voor uitdagingen als armoede, onderwijs en de klimaatcrisis. De Global Goals vormen een belangrijk uitgangspunt voor onze gemeente. Ze stimuleren de gemeente om breed en inclusief te handelen en zijn in die zin richtinggevend en uitnodigend.

Cultuur is niet een specifieke SDG maar wel heel belangrijk voor het halen van de doelen. Culturele rechten, (materieel en immaterieel) erfgoed, diversiteit en creativiteit zijn kerncomponenten van menselijke en duurzame ontwikkeling, zoals er daarvan sprake is bij SDG 1 (geen armoede), SDG 3 (goede gezondheid en welzijn) en SDG 10 (ongelijkheid verminderen). De doorvertaling van de SDG's zien we vooral in de ambities en doelgroepen die we hebben gesteld in dit uitvoeringsprogramma.

2.2 Specifieke doelgroepen

Met het Uitvoeringsprogramma Cultuur en de diverse acties die eruit volgen, werken we aan cultuurbeleving en persoonlijke ontwikkeling (zelfontwikkeling en prikkelen van interesses). We richten ons speciaal op die groepen die we willen bereiken.

Het zijn vier groepen waarvoor we het beter willen doen, omdat deze groepen Oisterwijk voor de toekomst levend houden. Omdat deze groepen qua culturele participatie wel een zetje kunnen gebruiken. En omdat deze groepen om puur marketingtechnische redenen interessant zijn voor onze gemeente.

Jeugd

De focus ligt op cultuureducatie vanaf jonge leeftijd. Dit draagt bij aan hun creatieve ontwikkeling en sociale vaardigheden, met aandacht voor kansengelijkheid en brede talentontwikkeling. Voor deze doelgroep willen we ons sterk maken dat ze ook daadwerkelijk in aanraking komen met kunst, cultuur en erfgoed. We bereiken ze direct en via het netwerk en opvoeders.

Bij jeugd is er qua leeftijd sprake van verschillende doelgroepen, waarbij voor het Uitvoeringsprogramma Cultuur de belangrijkste is het onderscheid tussen jongeren op de basisschool (4-12 jaar) en jongeren op het voortgezet onderwijs (13-18 jaar). In dit Uitvoeringsprogramma Cultuur zetten we in op beide categorieën van de doelgroep.

Senioren

Culturele activiteiten voor/door senioren en ouderen bevorderen gezondheid en welzijn, voorkomen eenzaamheid en stimuleren actieve deelname aan de samenleving. Initiatieven richten zich op fysieke en mentale gezondheid via bijvoorbeeld muziek, kunst en gemeenschapsprojecten. En senioren en ouderen, of anders gezegd 'mensen met (levens)ervaring', kunnen om diverse redenen ook weer vrijwillig worden ingezet richting andere doelgroepen ('verzilveren'¹⁾).

Bij senioren en ouderen is er qua leeftijd sprake van verschillende doelgroepen, waarbij voor het Uitvoeringsprogramma Cultuur de belangrijkste is het onderscheid tussen jonge senioren (55-75 jaar) en ouderen (vanaf 75 jaar). In dit Uitvoeringsprogramma Cultuur betreft het vooral de doelgroep jonge senioren waarop we ons richten.

De andere belangrijke categorie ouderen wordt vooral met andere inzet bereikt, bijvoorbeeld vanuit welzijn en zorg.

¹ Zie voor meer informatie hierover het Handboek Verzilveren van Movisie (2013)

Kwetsbare groepen

Inclusieve culturele programma's zorgen ervoor dat iedereen kan deelnemen, ongeacht migratie achtergrond of beperking. Cultuur wordt ingezet als middel om zelfvertrouwen op te bouwen, participatie/toegankelijkheid en taalkennis te bevorderen en sociale cohesie te versterken. Hiermee werken we aan het verbeteren van de kansengelijkheid onder inwoners in de diverse kernen.

Bij kwetsbaren kan het gaan om diverse soorten kwetsbaarheid. In dit Uitvoeringsprogramma Cultuur richten we ons vooral op de kwetsbaarheid vanuit het bestaansrecht, ontheemding en zorg en welzijn (denk bijvoorbeeld aan eenzaamheidsbestrijding).

Andere belangrijke categorieën kwetsbaren worden met andere beleidsinzet bereikt.

Toeristen en inwoners vanuit de kernen

Door culturele evenementen en erfgoedactiviteiten wordt Oisterwijk en haar kernen gepositioneerd als aantrekkelijke culturele bestemming. Denk bijvoorbeeld aan het verbeteren van de (fysieke) verbinding tussen De Lind en het KVL-terrein via het Fabriekspad. Of het organiseren van (programmatische) verbinding tussen het landgoed-kasteel Nemerlaer in Haaren en het Café Mie Peters in Heukelom. Met dergelijke verbindingen kan het lokale toerisme

worden versterkt en de economische ontwikkeling van de gemeente ondersteund.

We richten ons op toeristen van buiten de gemeente Oisterwijk die onze gemeente om diverse redenen bezoeken. En we richten ons in dit kader op inwoners vanuit de ene kern die om diverse redenen 'reizen' om de andere kern te bezoeken. Door de focus ook op inwoners van andere kernen te hebben, trachten we het belang van de verbinding tussen de kernen te leggen en te verstevigen.

Toeristen en inwoners vanuit andere kernen zijn op verschillende manieren te bereiken: inwoners bereik je eerder via lokale media (inzet), zoals bijvoorbeeld de lokale websites *onsmoergestel.nl*, *allemaaloisterwijk.nl* en *haareneen.nl*, lokale kranten en social media voor lokaal bereik (zie hiervoor ook paragraaf 5.3). Toeristen bereik je tegenwoordig meer via bijvoorbeeld *tripadvisor.nl*, *anwb.nl* en social media voor groot bereik (via allerlei digitale platformen).

In de diverse acties die we in dit uitvoeringsprogramma hebben omschreven hebben we ook aangegeven welke doelgroepen we specifiek met die actie willen bereiken.

3. Culturele basis.

Het hebben en behouden van een stabiele culturele basis en infrastructuur van voorzieningen en activiteiten, is belangrijk om kunst en cultuur in Oisterwijk te laten floreren en de toekomstbestendigheid van culturele instellingen en initiatiefnemers te vergroten. Daar ligt onder andere een taak voor de culturele organisaties die hun cultureel ondernemerschap verder kunnen verbeteren, een eigen visie vormen en zich verdiepen in de doelgroepen. Het sluit goed aan bij het idee van het versterken van de sociale basis in bredere zin in onze gemeente. Of zoals het in de begroting 2025 staat omschreven, dat buurt- en gemeenschapshuizen en wijkcentra als ontmoetingsplekken een belangrijke rol hebben in onze gemeenschap en dat we moeten zorgen dat dit ook in de toekomst ook zo blijft. En dat deze voorzieningen als voorliggend veld worden (door)ontwikkeld om eventuele vervolginzet (lees: hulpverlening) te kunnen beperken.

In basis dienen de volgende culturele instellingen en het volgende programma en aanbod aanwezig en soms gegarandeerd te zijn om de culturele ambities in Oisterwijk te realiseren.

3.1 Bibliotheken en bibliotheekwerk

De bibliotheken in Oisterwijk en Moergestel, de Place to Bieb in Haaren en het bibliotheekwerk van de Bibliotheek Midden-Brabant spelen een essentiële rol in het versterken van de sociaal-culturele basis van de gemeente Oisterwijk. Als onderdeel van de culturele basis in Oisterwijk fungeert ze niet alleen als plek voor kennis en informatie, maar ook als dynamisch centrum voor ontmoeting, educatie, en cultuurparticipatie. Tevens verzorgt de bibliotheek diverse

programma's, projecten en activiteiten. Denk daarbij aan de aanpak verbeteren basisvaardigheden binnen het Taalnetwerk Midden-Brabant en BoekStart (gericht op jongere kinderen).

Het stimuleren van activiteiten gericht op de relevante doelgroepen is voor het bibliotheekwerk een *must*. Het verbeteren van de score op de doelgroepen jeugd (denk aan studieplekken) en kwetsbaren zou kunnen worden verbeterd. In de accountgesprekken met de bibliotheekorganisatie zal hiervoor aandacht worden gevraagd.

Fysieke en digitale toegang

De bibliotheken in Oisterwijk en Moergestel en nog in beperkte mate in Haaren dienen de inwoners toegang te bieden tot een breed scala aan fysieke en digitale media, zoals boeken, tijdschriften en educatieve cursussen. Dit aanbod maakt informatie en cultuur laagdrempelig toegankelijk voor alle inwoners. Ongeacht leeftijd of achtergrond of taalvaardigheid. Deze voorzieningen dragen bij aan eenzaamheids-bestrijding en mentale gezondheid en stimuleren persoonlijke (culturele) ontwikkeling van inwoners. In de voorzieningen in de kernen Oisterwijk en Moergestel verzorgt de bibliotheek ook de Informatiepunten Digitale Overheid (IDO) waar inwoners worden bijgestaan in de digitale toegang naar de overheid.

Bibliotheek als ontmoetingsplaats

De bibliotheken dienen, naast de basisfunctie, te functioneren als ontmoetingsplekken waar inwoners samenkomen en deelnemen aan maatschappelijke en culturele activiteiten. Dit draagt bij aan sociale cohesie en voorkomt isolatie, vooral onder kwetsbare groepen. De activiteiten vinden plaats op vaste bibliotheeklocaties maar worden

ook flexibel georganiseerd. In buurtcentra, parken, ateliers, scholen en bij doelgroepen *in house*. En tijdens evenementen waardoor de bibliotheek letterlijk de samenleving in wordt gebracht.

De bibliotheek wordt en is meer dan alleen een plek om boeken te lenen. De bibliotheek is een sociaal-cultureel knooppunt waar mensen hun tijd graag doorbrengen naast thuis en op het werk/school; in hun *third place*². Door duurzame investeringen en versterking van de bibliotheekfunctie blijft Oisterwijk een aantrekkelijke, inclusieve gemeente waar cultuur en kennis bijdragen aan een gezonde leefomgeving. De bibliotheek is daarbij een belangrijke schakel in het behouden van de eigen identiteit van de dorpen Oisterwijk, Moergestel, Haaren en buurtschap Heukelom. Dorpskern gestuurde evenementen kunnen in deze bibliotheken kleinschalig plaatsvinden.

² *Third place verwijst naar een derde sociale omgeving naast de meest gebruikelijke omgeving van thuis (first place) en de werkplek, schoolplek, dagbesteding (second place). Denk bijvoorbeeld aan buurthuizen, bibliotheken, theaters, parken en stoepen. Deze plekken zijn belangrijk voor de maatschappij, de democratie en burgerbetrokkenheid. Het zijn ruimtes voor informele en vrije sociale interactie. Waar je je ontspant in het openbaar, waar je bekende gezichten tegenkomt en nieuwe kennissen maakt.*

Actie 1

Kwaliteitsverbetering van de ontmoetingsplekken van de bibliotheek

Uitleg De kwaliteit van de bibliotheekvestigingen als ontmoetingsplekken en studieplekken zou een upgrade kunnen krijgen. *Third Places* is daarbij het leidend concept. De bibliotheekvestiging in Tiliander opereert vanuit dit principe in zeker zin al goed. De bibliotheekvestiging in Moergestel zal met brede scope worden doorontwikkeld/verbeterd (start met planvorming in 2026; zie ook actie 2) en de vestiging in Haaren zal worden ontwikkeld in de nieuwbouwlocatie in het centrum (realisatie van de nieuwbouw najaar 2027). Voor kern Haaren geldt daarom de opdracht om voor de tussentijd (lees: tot aan fysieke realisatie van nieuwbouw) te werken aan samenwerking en programmering. Zie verder actie 2 over de ontwikkelingen in de kern Haaren.

Versterken doelgroep	Jeugd en kwetsbaren (en senioren)
Start/planning	2026
Capaciteit	Regulier
Extra kosten	Moergestel: € 60.000 eenmalig met brede scope Haaren: zie actie 2
Dekking	Moergestel: deel van de extra beschikbaar gestelde decentralisatiegelden versterking bibliotheken 2025 en 2026 Haaren: zie actie 2

3.2 Culturele en maatschappelijke centra

De culturele basis van Oisterwijk wordt voor een belangrijk deel gevormd door een netwerk van cultureel-maatschappelijke accommodaties en voorzieningen. Deze (veelal) multifunctionele voorzieningen zijn essentieel om een sociaal-culturele basis te waarborgen en bieden inwoners van alle leeftijden en achtergronden de mogelijkheid om te leren, ontmoeten en genieten van cultuur. Partnernabije vestiging van aanbod versterkt elkaars doelstellingen en levert efficiencywinst op. Ook hier geldt in bredere scope het principe van *third place* in deze voorzieningen.

Hieronder volgt een beschrijving van de drie belangrijkste en grootste publieksvoorzieningen en hun rol in het culturele of cultureel-maatschappelijke landschap van Oisterwijk.

Cultureel centrum Tiliander, kern Oisterwijk

Als multifunctioneel centrum is Tiliander hét culturele en ook cultureel-maatschappelijke hart van Oisterwijk. Het biedt een breed scala aan activiteiten, waaronder theater- en muziekvoor-

stellingen, bibliotheekwerk, filmvertoningen en lezingen. Naast de rol als podium voor regionale en nationale artiesten, fungeert Tiliander als ontmoetingsplek voor lokale verenigingen, scholen en maatschappelijke organisaties. Tevens huizen binnen Tiliander sociaal-maatschappelijke voorzieningen die in het sociaal domein actief zijn. Door haar centrale ligging en veelzijdige faciliteiten bevordert Tiliander sociale cohesie en draagt het bij aan de zichtbaarheid en toegankelijkheid van cultuur voor een breed publiek. Met het voorliggende Tilianderplein zou dé centrale publieksstraat in onze gemeente, De Lind, met Tiliander kunnen worden ontsloten, maar dit vergt dan wel meer ambitie en inzet.

Cultureel centrum Den Boogaard, kern Moergestel

Den Boogaard is het culturele centrum van Moergestel waar ook de Bibliotheek is gevestigd. Het centrum is specifiek gericht op de gemeenschap van Moergestel met nadruk op lokale betrokkenheid. Den Boogaard biedt ruimte voor evenementen, lezingen, het verenigingsleven, muzieklessen en cursussen. Het centrum vormt een belangrijke ontmoetingsplek voor de kern van Moergestel en draagt bij aan het behoud van de eigen identiteit van het dorp. De exploitant van deze voorziening is Tiliander.

In het participatieproject 'Samen Maken we Moergestel' hebben inwoners zich uitgesproken dat Den Boogaard meer de huiskamer van Moergestel moet worden. Daar de Bibliotheek een belangrijke pijler is in Den Boogaard en deze de identieke ambitie van third place heeft, zal vanuit dit vertrekpunt gewerkt worden aan de kwaliteitsverbetering van Den Boogaard (zie ook actie 1).

Gemeenschapshuis Den Domp, kern Haaren

Den Domp is de centrale ontmoetingsplaats voor alle inwoners in Haaren en omgeving. Het is de multifunctionele accommodatie waarin verenigingen, clubs en initiatieven hun plek vinden, zoals de Place to Bieb en de Heemkundekring (met regionale functie). Er worden cursussen, workshops, activiteiten en evenementen georganiseerd. De exploitant van Den Domp is Stichting Gemeenschapsvoorzieningen Haaren (S.G.H.).

Op dit moment wordt gewerkt aan de nieuwe voorziening Den Domp op het oude terrein van het gemeentehuis Haaren en aan het Mgr. Bekkersplein.

Actie 2

Realisatie nieuwe bibliotheekvoorziening Den Domp

Uitleg

In 2024 is definitief besloten om Den Domp als voorziening te verplaatsen naar het nieuw te ontwikkelen terrein aan de markt in Haaren. Vanuit cultuur ondersteunen we deze ontwikkeling van harte en zullen we meedenken in de planvorming zodat het programma vanuit de bibliotheek en Heemkundekring en de doelgroepen die moeten worden bereikt, goede invulling krijgen. Ook de weg ernaar toe zal in die zin worden ondersteund door de gemeente, door het faciliteren van activiteiten en draagvlak.

Hiervoor zijn en zullen extra gelden (worden) ontvangen vanuit het Rijk. Ten behoeve van het exploitatiejaar 2028 zal door de gemeente worden bepaald wat de extra structurele bijdrage voor het bibliotheekwerk in de kern Haaren zal zijn. Qua dekking is het de verwachting dat het Rijk haar toezegging gestalte doet om het gemeentefonds structureel op te hogen.

Versterken doelgroep

Alle doelgroepen en vooral jeugd, kwetsbaren en senioren

Start/planning

Realisatie eind 2027/begin 2028

Capaciteit

Regulier vanuit cultuur

Extra kosten

N.t.b.

Dekking

Projectontwikkeling en de specifieke Rijksuitkeringen voor bibliotheekwerk SPUK Bieb (totaal € 440.000). De gemeentelijke investeringen als dekking voor de projectontwikkeling zijn de (vereiste) cofinanciering voor deze SPUK. De structurele ophoging van het gemeentefonds voor bibliotheekwerk is de dekking voor structurele kosten.

Actie 3

Culturele centra en overige brede voorzieningen meer met scholen

Uitleg We denken dat de culturele centra en overige brede voorzieningen meer met, voor en door jongeren kan worden vormgegeven. Natuurlijk geldt dit in algemene zin ook voor de doelgroepen inwoners vanuit de kernen, kwetsbaren en senioren, maar in dit geval dus vooral voor jongeren op (basis)scholen en het voortgezet onderwijs. Denk aan theatervoorstellingen voor en door scholen, denk aan binnenschoolse activiteiten maar denk vooral ook aan buitenschoolse activiteiten. Deze actie heeft een sterke relatie met overige acties, zoals actie 10 (Gratis Cultuurprogramma) en 12.

Versterken doelgroep	Jeugd
Start/planning	Besprekingen in Q2 2025, realisatie vanaf theater/schoolseizoen 2025-2026 t/m seizoen 2027-2028
Capaciteit	Regulier
Extra kosten	N.v.t.
Dekking	N.v.t.

3.3 Wijkverbindende initiatieven en wijk- en buurthuizen

Oisterwijk zet in op verbindende initiatieven die inwoners in de wijk samenbrengen en verbindingen versterken. Deze initiatieven kunnen voortkomen vanuit de verschillende wijkvoorzieningen. Al dan niet aangespoord of mogelijk gemaakt door onze wijkregisseurs. De initiatieven bestaan onder andere uit ondernemende inwoners, zelforganisaties en het maatschappelijk middenveld. Een mooi voorbeeld hierbij is het Sociaal Huis dat is gevestigd in één van onze wijkcentra De Pannenschuur. In het Sociaal Huis kunnen kwetsbare inwoners elkaar ontmoeten en op een betekenisvolle wijze deelnemen aan de Oisterwijkse samenleving. Het Sociaal Huis is tegelijk ook een Sociaal Thuis en een plek waarin sociale ondernemers optimaal met elkaar en anderen kunnen samenwerken, om daarmee een groter bereik en meer maatschappelijke impact te realiseren.

We ondersteunen dit soort initiatiefnemers waardoor er kleine, lokale en doelgerichte evenementen en activiteiten ontstaan die de diversiteit in de wijken verbeteren en de verbinding creëren tussen verschillende groepen. We zullen in ons (op te stellen) accommodatiebeleid aan dergelijke ambities aandacht besteden.

Het betreft het organiseren van activiteiten in de wijk, maar ook het ontwikkelen van meer gebruik van de wijkcentra. Het betreft hier ook het stimuleren van initiatieven die leven onder inwoners en vrijwilligers en onder/voor jongeren, het

omarmen van deze initiatieven en het waarderen van de vrijwillige inzet. Samenwerking zal worden aangegaan met de wijkregie binnen gemeente Oisterwijk om koppelkansen te benutten. Deze aanpak sluit

aan bij de bredere, integrale doelstellingen van het Uitvoeringsprogramma Cultuur. Het benut de kracht van cultuur als middel om sociale verbinding te realiseren en draagt bij aan de ambitie om de leefbaarheid in alle wijken van Oisterwijk te versterken.

Actie 4

Meer culturele wijkinitiatieven

Uitleg

We willen kleinschalige wijkgerichte cultuuractiviteiten en samenkomsten faciliteren en inwoners en doelgroepen actief betrekken bij de organisatie hiervan. We willen daarbij speciale aandacht voor inclusiviteit en culturele diversiteit. Het gaat hierbij om de aandacht voor kunst en cultuur, binnen de scope van de werkzaamheden van de wijkregie in onze gemeente. Deze wijkactiviteiten staan los van de activiteiten en inzet die met behulp van de bestaande subsidie-regelingen zoals 'Inwoners doen mee' en 'Cultuurproductie' worden gerealiseerd.

We hopen hiermee de verbinding te leggen tussen (de meer) have's en (de meer) have not's in onze gemeente. Mensen met sociaal kapitaal die zich vrijwillig inzetten voor mensen, doelgroepen die een steuntje in de rug kunnen gebruiken. Het gaat hierbij om het inzetten en gebruiken van elkaars talenten en hopelijk het creëren van win-winsituaties. Want: iemand die hulp vraagt en krijgt, kan op een bepaald terrein juist weer de hulpbieder zijn.

Versterken doelgroep

Kwetsbaren, senioren, jeugd

Start/planning

2026 t/m 2028

Capaciteit

Regulier

Extra kosten

€ 5.000 jaarlijks

Dekking

Wijkregie en Inhoudelijke uitwerking van herijking subsidiebeleid

Actie 5

Ontwikkelen van bestaande wijkvoorzieningen op het gebied van kunst & cultuur

Uitleg

We willen de laagdrempelige wijkvoorzieningen laten ontwikkelen door de ruimtes in deze wijkcentra en buurthuizen beschikbaar te stellen voor kunst- en cultuuractiviteiten, zoals creatieve workshops en amateur-tentoonstellingen. We zullen daarbij ook kijken naar onze eigen gemeentelijke voorziening: het gemeentehuis. We gaan verkennen of en hoe het huiskamer-gevoel c.q. ontmoetingen waarbij kunst- en cultuuractiviteiten hun plek hebben, in het (nieuwe) gemeentehuis van Oisterwijk ontwikkeld kunnen worden.

In sommige plekken willen we ook experimenteren met het verruimen van de openstelling en daarmee het gebruik van de voorziening verhogen. Daar waar dit soort initiatieven al leeft, willen we het vast- en in de kracht houden.

We streven hierbij naar de ontwikkeling van een soort van 'leefcentra' waar het buurtbeheer de besturen van de wijkvoorzieningen ontlasten. In de (account)gesprekken met de exploitanten van deze voorzieningen willen we hier aandacht voor vragen. Hiermee willen we alvast beleidsinhoudelijk vooruitlopen op de accommodatienota Oisterwijk die eind 2025 gereed moet zijn. En we borduren hiermee voort op de inzet die in 2025 plaatsvindt op het (door)ontwikkelen van de ontmoetingsplekken in onze gemeente.

Versterken doelgroep	Jeugd, senioren, kwetsbaren
Start/planning	2026 t/m 2028
Capaciteit	Regulier
Extra kosten	Nihil
Dekking	N.v.t.

Inclusief carnaval, carnaval voor iedereen

Uitleg

Carnaval is hét laagdrempelig volksfeest in onze gemeente voor iedereen. Er worden vele initiatieven georganiseerd om inwoners te laten samen komen, samen te feesten én samen (het leven) te relativeren. Hoe moeilijk dat bijvoorbeeld ook soms voor mensen kan zijn die huis en haard hebben moeten ontvluchten.

Tijdens het carnavalsfeest in Oisterwijk willen we onze carnavalspartners de verbinding laten leggen met kwetsbaren die van origine niet direct aan carnaval meedoen. Bijvoorbeeld vanwege de diverse culturele achtergrond/identiteit.

Met het AZC/COA zullen we in contact treden om te vragen welke mogelijkheden er volgens hun zijn om asielzoekers bij het carnaval te betrekken. Bij het AZC/COA is ook deze verantwoordelijkheid richting haar doelgroep belegd. Aan Stichting De Vrolijkheid, die met maatschappelijk programma actief is op het AZC in Oisterwijk, zal worden gevraagd hierover mee te denken. Met Oekraïners zal worden verkend waar voor hun de mogelijkheden liggen om ook het carnaval te beleven. Dit zal overigens het beste werken via de kinderen en dus via culturele activiteiten rondom het kindercarnaval.

Een vergelijkbare activiteit die in onze gemeente wordt georganiseerd is de Reuzenoptocht in de 4 kernen. Ook met deze traditie kan de verbinding worden gezocht met asielzoekers/ontheemden. Met de verbinding kunnen dan 2 doelen worden bereikt: met blik op de historie kan de betrokkenheid met de welkomstgemeente worden vergroot. En ook kan deze traditie helpen bij de hedendaagse en toekomstige uitdagingen in de samenleving (in het land van herkomst).

Versterken doelgroep	Kwetsbaren
Start/planning	2026 t/m 2028
Capaciteit	Regulier
Extra kosten	€ 3.000 jaarlijks
Dekking	Budget (Oekraïense) Ontheemden en Inhoudelijke uitwerking van herijking subsidiebeleid

Actie 7

Omarmen van de bestaande cultuurprijzen in Oisterwijk

Uitleg

In Oisterwijk organiseert en reikt de Stichting Oisterwijk Schrijft Cultuur tweejaarlijks een tweetal cultuurprijzen uit: de Cultuurprijs en de Karel Groenland prijs (oeuvre prijs). De gemeente wil op verzoek van de stichting graag deze organisatie verder ondersteunen en aan deze prijsuitreikingen mede invulling geven. We willen ook een klein geldbedrag aan de Cultuurprijs verbinden.

Met deze actie trachten de stichting en de gemeente meer bekendheid te geven aan het bestaan van de cultuurprijzen. We geven hierdoor ook meer impact aan de Cultuurprijs, waardoor we nog meer blijf geven van onze waardering voor de vrijwillige inzet in het cultureel domein. We zullen in dit kader goed afstemmen met de jaarlijkse Monumentenprijs Oisterwijk en overige prijzen die onze gemeente worden uitgereikt.

Versterken doelgroep

Regulier, alle doelgroepen

Start/planning

2025 t/m 2028

Capaciteit

Regulier

Extra kosten

In 2027 € 1.000 (inclusief geldprijzen)

Dekking

In 2025 hebben we dekking gevonden voor de extra kosten van de geldprijs voor de Cultuurprijs.

In 2027 geldt voor de dekking: bestuurlijke ambitie die vertaling krijgt in inhoudelijke uitwerking van herijking subsidiebeleid door gebruik te maken van eventuele financiële ruimtes binnen de subsidieplafonds.

3.4 Verbinding met culturele broedplaatsen en culturele activiteiten in de kernen

In de gemeente Oisterwijk vormt erfgoed een rijke voedingsbodem voor culturele broedplaatsen en creatieve initiatieven in de kernen.

Het combineren van erfgoedlocaties met culturele activiteiten sluit naadloos aan bij de ambities van het Uitvoeringsprogramma Cultuur en de Erfgoedvisie 2021-2026. Er is ook sprake van een trend onder de bevolking van een groeiende interesse naar cultuurhistorie en erfgoed en ook vanuit de provincie Noord-Brabant wordt de inzet op broedplaatsen en erfgoed van harte ondersteund. Erfgoedbeleving krijgt hierdoor een dynamisch en toekomstbestendig karakter, waarbij historie, kunst en creativiteit samenkomen en het DNA vormen binnen onze gemeente. Dit versterkt de culturele identiteit van Oisterwijk en maakt het erfgoed toegankelijker voor een breed publiek.

Belangrijk op dit thema zijn de culturele plekken die elders in de gemeenten zijn, in de andere kernen. En dat inwoners van de ene kern

ook de plekken in de andere kern leren kennen, bezoeken. We benadrukken daarmee dat kunst en cultuur ook de focus moet hebben op de eigen inwoners en de activiteiten waarmee we onze inwoners willen bereiken dan wel die door onze eigen inwoners worden georganiseerd.

Oisterwijk wordt gepositioneerd als een aantrekkelijke bestemming voor cultuurtoeristen door haar unieke combinatie van natuur, *hospitality* en cultuur. Door evenementen en activiteiten te ontwikkelen gericht op bezoekers van binnen en buiten Oisterwijk, versterken we de lokale economie en het cultureel imago van de gemeente en de diverse kernen. Op dit terrein sluiten we aan bij de opgaves en acties die vanuit het Uitvoeringsprogramma Toerisme & Recreatie voor de gemeente zijn bepaald. We sluiten ook aan bij de monitoring en kennis die het model BSR-leefstijlen ons oplevert. In dit model worden de drijfveren van mensen ontrafeld om te weten te komen wat mensen beweegt en hoe je mensen in beweging krijgt.

Zie hiervoor ook paragraaf 5.3.

Actie 8

Verbindingsverbeteringen van bestaande culturele activiteiten in de kernen (bereikbaarheidsverbeteringen)

Uitleg

We willen de verbindingen organiseren tussen broedplaatsen op het gebied van erfgoed, horeca en overige culturele activiteiten in alle kernen en met name Oisterwijk. De afstemming willen we stimuleren op het gebied van programmering en ook door in te zetten op fysieke verbindingverbeteringen tussen bestaande culturele broedplaatsen en activiteiten in de kernen. De inzet op de verbinding kan prima aansluiten bij de inzet in de wijk zelf en het wijkgericht werken, waarbij de focus meer op de wijk zelf ligt.

Het idee is dat er wordt nagegaan hoe de kernen meer met elkaar kunnen worden verbonden wanneer in een kern activiteiten/evenementen worden georganiseerd. Het geldt vooral voor de activiteiten/evenementen gericht op toeristen die in de kern Oisterwijk worden georganiseerd: het is zaak dat economisch gezien ook de andere kernen kunnen aanhaken bij activiteiten/evenementen in de kern Oisterwijk. Ook een goed idee is dat inwoners van de andere kernen getriggerd worden om naar deze kern Oisterwijk te komen. Het geldt overigens ook voor activiteiten/evenementen die in de andere kernen worden georganiseerd: ook hierop hopen we meer inwoners van de ene kern te verleiden om de andere kern te bezoeken.

Er bestaan diverse manieren om de verbindingen te verbeteren, van de (fysieke) inzet van een Parel Express en de Oisterwijkse Leerroute (fietsroute) tot aan life streams voor de digitale ontsluiting of een breed gedragen event zoals de Reuzenoptocht. Met de Heemkundekring kunnen we hierover de contacten aanhalen en verkennen waar zij op dit terrein de mogelijkheden zien.

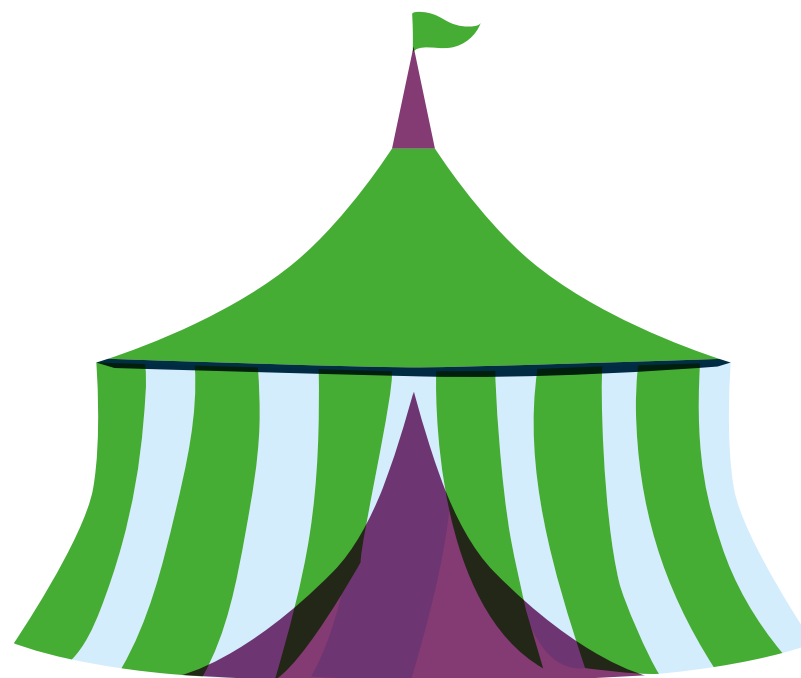
Door de inzet op mobiliteitsverbeteringen tussen culturele broedplaatsen zal ook de zichtbaarheid en bekendheid van de broedplaatsen, het erfgoed worden vergroot. Zie ook actie 23 over de inzet op het vergroten van zichtbaarheid en bekendheid van immaterieel erfgoed in onze gemeente.

De inzet van mobiliteitsoplossingen zou ook kunnen leiden tot een nieuwe en aantrekkelijke thematische aanpak c.q. publieksprogrammering.

Versterken doelgroep	Vooraf gericht op toeristen en inwoners vanuit de kernen, maar ook generiek (alle doelgroepen)
Start/planning	2026 t/m 2028
Capaciteit	Regulier
Extra kosten	€ 5.000 (schatting) jaarlijks
Dekking	Erfgoedvisie en uitvoeringsprogramma Erfgoed, Uitvoeringsprogramma Toerisme & Recreatie. Te onderzoeken: budget vanuit verkeer en vervoer, centrumontwikkeling en inhoudelijke uitwerking van herijking subsidiebeleid

3.5 Lokale verbinding met grote festivals en events

Als gemeente Oisterwijk zijn we trots op het feit dat er een aantal grote en bekende festivals en evenementen structureel plaatsvinden in onze gemeente. Het zijn activiteiten die veelal op eigen kracht draaien en in staat zijn veel mensen (van buiten) aan te trekken. Logischerwijs hebben deze activiteiten vooral een gemeentegrens-overstijgende scope om bedrijfseconomisch overeind te blijven. Het doel van de (culturele) festivals en evenementen moet evenwel ook zijn, het versterken van de lokale aantrekkingskracht en culturele identiteit. Lokale ondernemers (in de diverse kernen) moeten ook economisch kunnen profiteren van bijvoorbeeld een Oisterwijk in Concert. En lokale, maatschappelijke initiatieven (in de diverse kernen) moeten ook kunnen aanhaken op bijvoorbeeld een Intents Festival. We bedoelen dus bestaande initiatieven waaraan lokale cultuureel-maatschappelijke waarde wordt toegevoegd (zie ook Uitvoeringsprogramma Toerisme & Recreatie).

Kwalitatief ontwikkelen van bestaande evenementen met cultuuragenda

Uitleg

Het idee is om bestaande evenementen te verbinden aan (educatie over) kunst en cultuur. Na inventarisatie van de kansen die er op dit vlak liggen, worden evenementorganisaties 'verleid', gestimuleerd en/of gefaciliteerd om de kunst- en cultuuragenda mogelijk te maken. Het betreft dus kwalitatieve groei van bestaande evenementen door het verbeteren van de maatschappelijke waarde. Het kan overigens een breed scala aan evenementen en festivals betreffen: van de kermis in Oisterwijk, Radio NL Zomertour tot aan NK Veldrijden.

Hiermee worden de grote bovenregionale evenementen nog meer van en voor Oisterwijkers. Het is een vorm van wederkerigheid gekoppeld aan een bestaand evenement om álle inwoners in onze kernen te kunnen bereiken en niet alleen de bezoekers van de events/festivals zelf. Met de gemeentelijke evenementencoördinator zal worden afgestemd welke kansen hij ziet om deze actie vorm te geven.

Op kleinere schaal willen we ook aansluiten op de lokale ambities om de kermis in Moergestel kwalitatief door te ontwikkelen. Zodat dit evenement van volks-cultuur met een duidelijker branching meer toekomstbestendig wordt.

Versterken doelgroep	Inwoners vanuit de kernen
Start/planning	2026 t/m 2028
Capaciteit	Regulier
Extra kosten	€ 2.000 jaarlijks
Dekking	Uitvoeringsprogramma Toerisme & Recreatie en Inhoudelijke uitwerking van herijking subsidiebeleid

3.6 Cultuureducatie en het onderwijs

Stimuleren van cultuurparticipatie onder jeugd van 4 tot 18 jaar

Cultuureducatie is essentieel om jongeren in aanraking te brengen met kunst en cultuur. Door samen te werken met onderwijspartners wordt cultuur een vast onderdeel van het curriculum, waardoor kinderen en jongeren hun talenten kunnen ontdekken en ontwikkelen.

Cultuureducatie is één van de meest centrale onderwerpen in dit Uitvoeringsprogramma Cultuur waarmee we aan de slag willen de komende jaren. We nemen hiermee al een belangrijke voorsprong op de wettelijke verankering van de aankomende, veranderende kern-doelen kunst en cultuur. In deze actualisatie gaat men ervan uit dat het onderwijs meer met kunst en cultuur moet gaan doen. Zie voor meer info hierover de Stichting Leerontwikkeling (SLO).

Prominent op dit basisthema is de inzet van onze Cultuurcoach Jeugd en de inzet op het programma Cultuur met Kwaliteit (CmK) waarmee we al mooie verbeteringen bereiken. Vandaar dat we dit CmK-programma willen voortzetten in een 4e editie. En eind 2024 heeft de gemeenteraad van Oisterwijk een amendement aangenomen om eenmalig € 50.000 beschikbaar te stellen voor gratis cultuurprogramma voor jongeren. Met dit initiatief willen we ook meer de buitenschoolse cultuurparticipatie bevorderen.

Actie 10

Cultuur met Kwaliteit 4 en Cultuurcoach jeugd

Uitleg Met het meerjarenprogramma Cultuur met Kwaliteit (CmK) 4 dat door (de intermediair van) de Bibliotheek Midden-Brabant wordt uitgevoerd, zetten we de cultuureducatie voort. Tevens willen we de inzet van de Cultuurcoach (jeugd) continueren, dit wordt vanuit Stichting Etuda aangeboden.

Het doel van CmK is een geborgd en kwalitatief goed cultuur-educatief programma te bieden op de scholen. Er wordt samengewerkt met onze Cultuurcoach Jeugd waardoor scholen door middel van het instrument De CultuurLoper van Kunstloc Brabant worden ondersteund bij het borgen van cultureel aanbod in hun curriculum. Vragen, wensen en behoeften m.b.t. cultuureducatie van het onderwijsveld worden in beeld gebracht en gematched met het culturele aanbod in de gemeente en in het netwerk van de scholen.

**Versterken
doelgroep**

Jeugd

Start/planning

2025 t/m 2028

Capaciteit

Regulier

Extra kosten

CmK4: € 40.260 jaarlijks

Cultuurcoach: € 30.000 jaarlijks

Dekking

CmK4: De helft van de kosten wordt gedekt vanuit Fonds voor Cultuurparticipatie (FCP) via KunstLoc Brabant, de andere helft is reeds bestaand beleid binnen onze gemeente

Cultuurcoach: reeds bestaand beleid

Actie 11

Doorontwikkeling van (buitenschools) aanbod cultuureducatie

Uitleg Gratis Cultuurprogramma: opzetten van een pilot voor gratis cultuurprogramma voor kinderen van 4-18 jaar. Conform het amendement dat eind 2024 door de gemeenteraad van Oisterwijk is aangenomen. Aan het eind van de pilot zal een evaluatie worden gehouden om te bekijken of de pilot zou moeten/kunnen worden voortgezet. Cultuureducatie op maat/thema: Organiseren van workshops en projecten in samenwerking met culturele instellingen, zoals Tiliander en de Leerfabriek KVL. Gericht op muziek, dans, theater en beeldende kunst. Hier wordt de afstemming gezocht met actie 14. Inclusieve cultuureducatie: Extra aandacht voor kansarme kinderen door het subsidiëren van deelname aan culturele programma's via Stichting Leergeld en het Declaratiefonds. Hier wordt de afstemming gezocht met actie 13.

**Versterken
doelgroep**

Jeugd

Start/planning

Gratis Cultuurprogramma: 2025. Medio 2025 wordt de gemeenteraad geïnformeerd over de uitvoering van het amendement Gratis Cultuurprogramma.
Cultuureducatie op maat/thema: 2026 t/m 2028
Inclusieve educatie: 2026 t/m 2028

Capaciteit

Regulier

Extra kosten

Gratis Cultuurprogramma: € 50.000 incidenteel
Cultuureducatie op maat/thema: zie actie 14
Inclusieve educatie: zie actie 13

Dekking

Gratis Cultuurprogramma: positief resultaat begroting 2025 (door gemeenteraad bepaald)
Cultuureducatie op maat/thema: zie actie 14
Inclusieve educatie: zie actie 13
En in het algemeen: tevens Inhoudelijke uitwerking van herijking subsidiebeleid

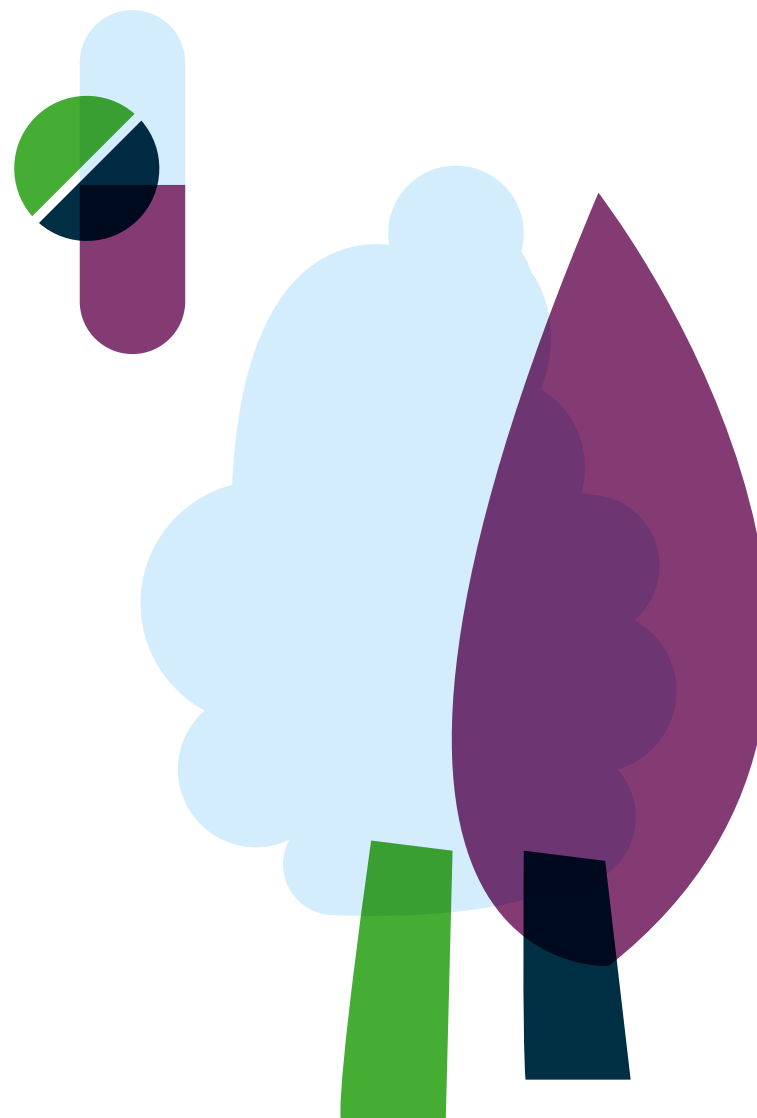
3.7 Flankerend beleid en koppelkansen voor cultuur

Cultuur kan een positieve bijdrage leveren aan preventieve gezondheid en inclusie. Door cultuurprogramma's te verbinden met welzijnsdoelen zoals bewegen, mentale gezondheid en sociaal contact, wordt gewerkt aan kansengelijkheid en het verbeteren van de kwaliteit van leven voor alle specifieke doelgroepen.

Gezondheid en welzijn (GALA) & Cultuur

De verbinding tussen cultuur, natuur en gezondheid vormt een pijler in de culturele en sociaal-maatschappelijke ontwikkeling van Oisterwijk. De gemeente speelt in op de mogelijkheden die de natuurlijke omgeving en culturele infrastructuur als middel bieden om fysieke en mentale gezondheid te bevorderen. Dit sluit naadloos aan bij de doelstellingen van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het versterken van de sociale basis in brede zin. En het versterkt de inclusiviteit en vitaliteit van de lokale samenleving.

De unieke bossen en vennen van Oisterwijk bieden een inspirerend decor voor een breed scala aan activiteiten waarmee gezondheidsdoelen kunnen worden bereikt. Het stimuleren van culturele en natuurgerichte activiteiten in deze gebieden draagt bij aan beweging, ontspanning, sociale verbinding en het gezonder ouder worden. Zie hiervoor ook paragraaf 4.3.

Actie 12

Culturele activiteiten als middel ter bevordering van de gezondheid

Uitleg We willen doorgaan met de integrale aanpak cultuur, welzijn/gezondheid en natuur. Denk daarbij aan het organiseren van (digitale) rondleidingen met verhalen over lokale geschiedenis, kunstwerken en natuurbehoud. Hiermee faciliteren we de interactieve kunst- en cultuurroutes door de bossen. Mooi voorbeeld hiervan is de Beleefroute waar nu in de gemeente aan wordt gewerkt. Maar denk ook aan het project Welzijn op recept, waarbij de huisarts ook (via het welzijn) kan doorverbinden naar cultuurparticipatie.

Dergelijke activiteiten stimuleert de beweging van mensen en biedt een platform voor educatie en ontmoeting. In deze actie wordt gewerkt aan het tegengaan van eenzaamheid, dementie, bewegingsachterstand, et cetera. Hier wordt ook een link gelegd met actie 18.

**Versterken
doelgroep**

Kwetsbaren, senioren

Start/planning

2025 en 2026

Capaciteit

Regulier

Extra kosten

€ 10.000 jaarlijks

Dekking

GALA-budget, vooral de onderdelen Mentale gezondheid, Terugdringen van gezondheidsachterstanden, Obesitas en overgewicht, Versterken sociale basis en Welzijn op recept. Tevens inhoudelijke uitwerking van herijking subsidiebeleid

---

Actie 13

Verbeteren van de focus op jongeren binnen culturele instellingen en cultuureducatie

Uitleg Jongeren en het jongerenwelzijn kan meer in relatie komen met het cultureel domein en aanbod dat vanuit culturele instellingen wordt georganiseerd. We denken dan vooral aan de buitenschoolse cultuuractiviteiten voor jongeren. R-Newt, de Cultuurcoach Jeugd en de culturele instellingen kunnen deze verbeterde focus samen gaan vormgeven.

Versterken doelgroep	Jeugd
Start/planning	2026 t/m 2028
Capaciteit	Regulier
Extra kosten	N.v.t. (regulier inzet jongerenwerk, Cultuurcoach Jeugd, cultuurinstellingen)
Dekking	N.v.t.

Inclusie en diversiteit & Cultuur

Oisterwijk heeft de kans om cultuur in te zetten als een krachtig middel om inclusie en diversiteit te bevorderen. Het doel is om inwoners met verschillende achtergronden, leeftijden en ervaringen samen te brengen en zo sociale cohesie te versterken. Het stimuleren van culturele activiteiten creëert niet alleen verbinding, maar creëert ook kansen voor persoonlijke ontwikkeling en wederzijds begrip.

Om inclusie te bereiken hanteren we een integrale aanpak, zoals we dat hebben gesteld in ons Lokaal Plan 'Iedereen doet mee in Oisterwijk!' 2024-2026. Het Lokaal Plan benadrukt dat preventie en participatie centrale pijlers (kerntaak) zijn, waarbij aandacht wordt besteed aan het betrekken van inwoners bij laagdrempelige activiteiten en projecten. Sociaal-maatschappelijke voorzieningen kunnen hierbij (tevens) als verbinder dienen tussen wijkgerichte cultuurinitiatieven, buurtzorg en welzijnsprogramma's.

Een belangrijke focus binnen inclusie & diversiteit ligt op het organiseren van meer culturele activiteiten voor en door asielzoekers, vluchtelingen en ontheemden. In samenwerking met de doelgroep worden initiatieven opgezet die asielzoekers, vluchtelingen en ontheemden een platform bieden om hun talenten, verhalen en tradities te delen met de Oisterwijkse gemeenschap. Denk aan muziekoptredens in samenwerking met lokale muziekverenigingen, kunstexposities en bijdrage aan ART in Oisterwijk en internationale kookworkshops. Deze activiteiten dragen bij aan de integratie van de doelgroep, versterken het zelfvertrouwen en vergroten het gevoel van verbondenheid met de lokale samenleving. Daarnaast wordt gestreefd naar samenwerkingen tussen de doelgroep, het lokale welzijn en

culturele instellingen. Dit maakt het mogelijk om laagdrempelige, inclusieve activiteiten te ontwikkelen die toegankelijk zijn voor alle doelgroepen, met speciale aandacht voor kwetsbare inwoners. Door cultuur toegankelijk te maken en een podium te bieden aan diverse groepen, versterkt Oisterwijk haar inclusiviteit. Cultuur wordt zo niet alleen een middel om te verbinden, maar ook om asielzoekers, vluchtelingen en ontheemden te stimuleren en een bijdrage te laten leveren aan de gemeenschap.

Actie 14

Meer culturele activiteiten voor en door asielzoekers, vluchtelingen en ontheemden

Uitleg

We willen inzetten op meer en brede afstemming met en integratie van asielzoekers, vluchtelingen en ontheemden met het reguliere culturele veld in Oisterwijk. Het idee erachter is dat kunst en cultuur als middel kan bijdragen aan het een veilig(er), vrolijk(er) en gelukkig(er) leven. Het kan ook helpen in het overbruggen van verschillen binnen het AZC en de andere opvangplekken zélf alsook tussen de groepen en inwoners van onze gemeente.

Aan Stichting De Vrolijkheid die reeds ervaring heeft met culturele en creatieve workshops voor asielzoekers, zal worden gevraagd mee te denken met deze actie in het AZC. Bij het AZC ligt ook de verantwoordelijkheid voor het behouden/ontwikkelen van de levendigheid onder haar doelgroepen. Gestart zou kunnen worden met een inventarisatie van reeds bestaand aanbod en een kleine behoeftepeiling. Richting Oekraïners (ontheemden) zal binnen het programma Ontheemden worden gekeken waar de mogelijkheden liggen. Het idee is niet om iets nieuws en/of separaat te organiseren, maar juist aan te sluiten bij bestaande culturele activiteiten en groepen. Ook hier lijkt het erg zinvol om te starten met een behoeftepeiling.

Versterken doelgroep	Kwetsbaren
Start	2026 t/m 2028
Capaciteit	Regulier
Extra kosten	€ 3.000 jaarlijks
Dekking	Budget (Oekraïense) Ontheemden en Inhoudelijke uitwerking van herijking subsidiebeleid

Intermezzo: Cultureel vermogen

Naast investeringen in accommodaties en culturele instellingen is ook de focus op programmering en het effect van cultuur nodig. Daarbij gaat het niet alleen om wat cultuur is, maar ook om wat cultuur doet en waarmee verschil wordt gemaakt. Het begrip 'cultureel vermogen' kan hierbij helpen. Het is een verzamelbegrip voor de verschillende waarden die cultuur kan hebben: de artistieke waarde, de maatschappelijke waarden en de economische waarde.

Cultureel vermogen is als een soort *mind shift* en gaat uit van de ontmoeting van mensen, die als basis geldt voor cultuur als optelsom van de verschillende waarden van cultuur. En vervolgens geldt: cultureel vermogen groeit alleen als men iets ervaart wat verbaast, verwondert, prikkelt of raakt.

Het Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst (LKCA) heeft de volgende vier bouwstenen geïdentificeerd die samen het cultureel vermogen vormen:

Culturele kennis: dit omvat kennis over culturele tradities, waarden, normen en symbolen . Van jezelf en/of van anderen, en deze kennis ook daadwerkelijk beleven en ondergaan. Het omvat ook kennis over de geschiedenis, de taal en de kunsten van verschillende culturen.

Culturele vaardigheden: dit omvat de vaardigheden die nodig zijn om culturele uitdrukkingen te begrijpen en te communiceren, zoals luisteren, spreken, lezen en schrijven in verschillende talen (persoonlijke ontwikkeling). Het omvat ook het vermogen om te improviseren en te reageren op nieuwe en onverwachte situaties.

Culturele houding: dit verwijst naar een open en respectvolle houding ten opzichte van andere culturen. Het omvat de bereidheid om te leren van andere culturen en om diversiteit te omarmen.

Culturele identiteit: Dit omvat het begrip en de waardering van de eigen culturele achtergrond en identiteit. Het omvat ook het vermogen om verbinding te maken met andere mensen en culturen, en om bij te dragen aan een inclusieve en diverse samenleving.

Bouwen aan het cultureel vermogen en DNA van Oisterwijk draagt bij aan een brede en levendige culturele dialoog tussen groepen of individuen én beleidsterreinen. Daarmee dragen we bij aan een aantrekkelijker woonklimaat en creatieve economie en helpt het om diverse soorten verschillen te overbruggen. Het beeld van Oisterwijk als gemeente waar veel ruimte is voor nieuwe ideeën en mogelijkheden wordt hierdoor versterkt. Het zorgt er ook voor dat de mensen Oisterwijk minder snel zullen verlaten, ongeacht de fase waarin ze zich bevinden. Tenslotte trekt het ook nieuwe groepen aan zoals hoger opgeleide volwassenen en senioren, wat op zijn beurt weer de culturele identiteit en het gemeentelijk DNA kan beïnvloeden.

Verhogen van cultureel vermogen in Oisterwijk

Het cultureel vermogen kan worden verbeterd wanneer bijvoorbeeld een workshop of training wordt georganiseerd over cultureel ondernemerschap en/of fondsenwerving, een cultuurdag voor de lokale culturele sector wordt gehouden of een CmK-programma wordt uitgevoerd op scholen. Het is de optelsom van de verschillende acties in het Uitvoeringsprogramma Cultuur van onze gemeente die we willen uitvoeren gericht op alle specifieke doelgroepen om het cultureel vermogen in Oisterwijk te verbeteren.

GALERIE DE VERDIEPING

denBOOGAARD

denBOOGAARD

gemeente
Oisterwijk

4. The Big Three 0's.

Naast de inzet om de culturele basisstructuur te verstevigen willen we ook de komende vier jaren inzetten op drie ontwikkelkansen binnen het cultureel domein. Bestaande (cultuur)kenmerken en kracht in de gemeente waar potentie in zit om dit verder te ontwikkelen. Of aansprekende thema's die een relatie hebben met cultuur die bijvoorbeeld nieuw vormgegeven kunnen worden. Het gaat er bij deze Big Three O's om 'het ijzer te smeden wanneer het heet is'; het momentum te pakken om Oisterwijk op cultureel vlak (nog) beter op de kaart te zetten. En om de energie erop vast te houden.

4.1 Muziek & Art

Gemeente Oisterwijk kent een enorm grote voedingsbodem van muziek en kunstbedrijvigheid / kunstgaleries en ateliers. Er is potentie om deze (wellicht) latente kracht manifest te maken en te stimuleren tot een gezamenlijk gedragen thema en activiteiten.

Het betreft bij zowel Muziek als Art dat er ingezet kan worden op de 'breedte cultuur' (lees: volkscultuur) alsook op de kunst met een grote K. De participatie/deelname dient bij Muziek vooral de eigen inwoners te betreffen, bij kunstgaleries en ateliers betreft de deelname zowel onze eigen inwoners (incl. kwetsbaren) als mensen van buiten.

Het publiek betreft voor beide thema's zowel toeristen als inwoners vanuit de kernen.

Actie 15

Ontwikkelen van nieuwe gezamenlijke themaprogrammering

Uitleg

Ontwikkelen van themaprogramma Art en Muziek.

Art: Art in Oisterwijk zou periodiek kunnen worden gefaciliteerd omdat dit concept een bewezen en goede bijdrage levert aan de ambities van het onderhavig uitvoeringsprogramma. Rondom Art in Oisterwijk kan een bredere design- en kunst-programmering worden georganiseerd (breedte-kunst alsook met galleries) binnen een bredere programmering/agenda en wellicht ook in de diverse kernen. Startpunt hierbij is het inventariseren van de activiteiten die we al kennen. Specifiek jongeren kunnen meedenken hoe design, architectuur en techniek kunnen bijdragen aan de themaprogrammering. Ook is hier een relatie met het idee van kunst in de buitenruimte als input voor de Van Gogh Homeland Biënnale en/of de verdere invulling van het Van Gogh Nationaal Park binnen onze gemeentegrenzen (zie ook paragraaf 4.3 en acties 17 en 18). Met Bezoek Oisterwijk, Centrummanagement Oisterwijk en Buitengebied Management (BGM) kan worden gewerkt aan deze Art-themaprogrammering.

Muziek: over Muziek willen we later in deze uitvoeringsperiode de koppen bij elkaar steken om themaprogrammering te stimuleren. Dit vanwege het feit dat zo iets tijd kost en omdat er nog wat ontwikkeld moet worden voordat we zover zijn. In de aanloop ernaar toe kunnen natuurlijk wel muziekactiviteiten en muziekfestivals plaatsvinden/ondersteund worden en kan er worden geïnventariseerd wat er al aan activiteiten bestaat. Bijvoorbeeld Oisterwijk Swingt, Sunday Soundbites of Oisterwijk in Concert kunnen (in de kernen) worden uitgebreid of beter gefaciliteerd. Een festival kan zorgen voor bredere muzikale activiteiten, variërend van workshops tot kleinschalige concerten in de verschillende kernen. Tevens kan het gaan om het ontwikkelen van een breedteprogrammering Muziek.

Versterken

doelgroep

Generiek, alle doelgroepen

Start/planning

2026 t/m 2028 (Art) en 2028 (Muziek)

Capaciteit

Regulier

Extra kosten

€ 10.000 jaarlijks (Art)

Dekking

Uitvoeringsprogramma Recreatie & Toerisme (Art) en Inhoudelijke uitwerking van herijking subsidiebeleid (Art en Muziek)

4.2 KVL-terrein

Aan de spoorlijn bij het centrum van onze gemeente kent onze gemeente het Koninklijke Verenigde Leder terrein (KVL) dat is ontwikkeld tot een nieuw woon- en werkgebied met diverse (rijks)monumentale gebouwen van oude en nieuwe ambachten. Het KVL-terrein heeft de potentie om zich als hotspot te profileren voor Oisterwijk en de regio. Met kunst en cultuur, historie en erfgoed, kantoren en bedrijvigheid, hotel en culinaire horeca-hoogstandjes. Er is en wordt gewerkt aan een dynamische omgeving om te werken en te verblijven, in een indrukwekkende industriële setting.

Medio 2025 zal het KVL-terrein vanuit het gemeentelijk oogpunt van ruimtelijke ordening (RO) zijn afgerond. Op dat moment zal het gebied vanuit de gemeentelijke verantwoordelijkheid verder opgepakt worden door de gemeentelijke diensten van beheer openbare ruimte en het sociaal-economisch domein. In het Uitvoeringsprogramma Erfgoed is het KVL-terrein met de stoommachine van Stichting Stoommachine Oisterwijk als belangrijk plusproject bestempeld (Plusproject Erfgoed-hotspot KVL). Op RO-gebied zal vanaf najaar 2025 het Zuidelijke gedeelte van het KVL-terrein richting De Lind op de agenda komen te staan. Het verbeteren van de verbindingen naar hotspots en culturele broedplaatsen in en tussen de kernen vinden we belangrijk (zie hiervoor ook nog paragraaf 3.4).

Vanuit de culturele verantwoordelijkheid is het logisch dat de expertise wordt ingezet om de culturele c.q. cultureel-maatschappelijke programmering op zich te nemen. Met de strategische partijen en partners in het gebied en Bezoek Oisterwijk wordt contact opge-

nomen om toekomstmogelijkheden te verkennen. We hebben de ambitie om in gezamenlijkheid te bekijken welke kansen er liggen voor het KVL-terrein in brede zin en in het bijzonder de stoommachine. Tevens kan hierbij worden nagegaan of het KVL-terrein als nieuw en toegankelijk Openluchtmuseum in Oisterwijk kan worden ontwikkeld voor wonen, werken en verblijven en dus recreëren.

De uiteindelijke ambities op cultureel vlak liggen op het terrein van:

- sociaal-culturele programmering met daarop een programmaraad;
- aanjagen en bevorderen van het organiseren van publieks-activiteiten op diverse plekken;
- bevorderen van onderlinge samenwerking;
- leggen van verbindingen (onderling op het terrein en naar andere broedplaatsen en kernen);
- aansluiten bij curriculum van scholen;
- verbeteren van de zichtbaarheid van het terrein. Concrete en mooie voorbeelden hiervan zijn de glasplaten met verhalen over het KVL-terrein in het glas en het boek '100 verhalen van de Looierij KVL Oisterwijk';
- verbinding leggen met de wijk.

Actie 16

Cultureel-maatschappelijke doorontwikkeling van KVL-terrein

Uitleg

Samen met eigenaren/ondernemers gaan we werken aan de toekomstmogelijkheden van het KVL-terrein en het ontwikkelen van de sociaal-culturele programmering op het KVL-terrein, met als doel de levendigheid, aantrekkingskracht, gebruik en samenwerking te bevorderen.. Uiteindelijke uitkomst kan zijn het gezamenlijk opstellen van een meerjarig actieprogramma waarbij jaarlijks worden gekeken waar de prioriteiten liggen. Dit kan mogelijk een PPS-constructie (publiek-private samenwerking) worden waar het commitment voor moet worden gezocht. Een PPS-constructie die inhoudt dat partijen de lokale kennis en kunde met elkaar delen en waarbij de kosten voor de culturele doorontwikkeling gezamenlijk worden dragen. Actie 16 begint overigens met het verkennen van draagvlak onder stakeholders voor deze inzet.

De Stichting Stoommachine Oisterwijk is als één van de belangrijke partners binnen het KVL-terrein zelf en met kleinere scope bezig om na te denken over haar toekomstmogelijkheden. De gemeente ondersteunt de stichting in dit initiatief/traject vanuit de invalshoeken van cultuur en erfgoed.

Versterken doelgroep	Generiek, alle doelgroepen
Start/planning	2025 t/m 2028
Capaciteit	N.t.b.
Extra kosten	N.t.b.
Dekking	N.t.b.

4.3 Symbiose van natuur & cultuur

De Oisterwijkse bossen, bekend om hun unieke landschap met vennen, heidevelden en kronkelende bospaden, vormen een belangrijke trekpleister voor recreatie en culturele activiteiten. Ze bieden ruimte voor uiteenlopende activiteiten: van wandelen en fietsen tot openluchtvoorstellingen in het Natuurtheater. De inzet is om natuur en cultuur meer en meer met elkaar te verbinden en met elkaar te laten versterken. En daarmee meer te anticiperen en focussen op kansen die zich voor (kunnen) doen in onze gemeente.

In 2025 wordt ingezet op de kansen die voor Oisterwijk kunnen spelen op de ontwikkeling van het Nationaal Park Van Gogh. En geïnspireerd door deze gedachte van de parkontwikkeling kan er duurzaam worden gewerkt aan de symbiose tussen natuur en kunst & cultuur. De kracht en focus op natuur samen met kunst & cultuur is nu namelijk aanwezig in onze gemeente en dat kan per definitie duurzaam worden omarmd, geaccentueerd en verder ontwikkeld.

Nationaal Park Van Gogh in Oisterwijk

Het verbinden van natuur en cultuur biedt unieke mogelijkheden voor ontspanning, educatie en recreatie. Oisterwijk benut haar prachtige landschappen en natuurgebieden voor kunstprojecten en educatieve activiteiten. Aansluitend op de gemeentelijke visie van Natura 2000 met daarin de ambitie om – in afstemming met partners zoals terreinbeheerders en eigenaren – de natuurwaarden te behouden en te versterken.

Gemeente Oisterwijk is onderdeel van het Nationaal Park Van Gogh. Voor 2026 ligt er voor onze gemeente een reële kans om inhoudelijk aan te sluiten en in te zetten op de Van Gogh Homeland Biënnale. Dit is een tweejaarlijkse expositie die start in 2025 in Midden-Brabant, met Tilburg als centraal punt en met een centrale rol. Deze manifestatie richt zich op zeven thema's: groen & biodiversiteit, water, mobiliteit, landbouw, stedelijkheid, industrie en menselijkheid. De biënnale wordt een buitenexpositie in Midden-Brabant met een wisselwerking tussen stad en platteland.

Gemeente Oisterwijk wil graag de kansen aangrijpen die zich voordoen vanuit de ontwikkelingen omtrent het Nationaal Park Van Gogh en op dat onderdeel meedenken en met voorstellen komen. Deze inzet draagt ook bij aan het wegwerken van gezondheidsachterstanden en het gezonder ouder worden in onze gemeente, zoals we dat hebben omschreven in paragraaf 3.6.

Actie 17

Focus op Nationaal Park Van Gogh: publiekstrekker

Uitleg De symbiose tussen natuur & cultuur ontstaat wanneer de ontwikkelingen omtrent het Nationaal Park Van Gogh binnen de gemeentegrenzen van Oisterwijk in 2026 worden vormgegeven. Met de invulling vanuit kunst & cultuur kan het nationaal park nóg meer een aantrekkelijke hotspot worden dan initieel voorzien. En vanuit deze ambitie kan de Oisterwijkse inzet verworden tot (het werken aan) een voorstel voor een nieuwe, grote publiekstrekker in de provincie Noord-Brabant op gemeentelijk grondgebied.

In 2025 zal gewerkt worden aan de inzet vanuit gemeente Oisterwijk op de Van Gogh Homeland Biënnale in 2026 in Tilburg. De Biënnale an sich is al een publiekstrekker in Noord-Brabant en met de pop-up Groene Kathedraal zal dat worden versterkt.

Versterken doelgroep	Generiek, alle doelgroepen
Start/planning	2025 en 2026
Capaciteit	In eerste instantie regulier, indien kansen concreter worden lijkt extra capaciteit logisch
Extra kosten	€ 20.000 in 2025 en 2026
Dekking	Uitvoeringsprogramma Toerisme & Recreatie

Actie 18

Focus op Nationaal Park Van Gogh: spin-off

Uitleg De kracht van natuur & cultuur in gemeente Oisterwijk kan in de komende jaren worden doorontwikkeld. Als spin-off van de ontwikkeling Nationaal Park Van Gogh.

Kunstwandeleroutes: samenwerken met natuurorganisaties voor kunstprojecten die de schoonheid van het landschap en de nalatenschap van Van Gogh weerspiegelen. Creëren van tijdelijke kunstinstallaties en kleine tentoonstellingen in het groen in relatie tot bestaande kunstwandeleroutes in onze gemeente. Aansluiten bij de jaarlijkse Open Atelierroute.

Openluchtgaleries: langs bestaande fiets- en wandelroutes waarbij lokale kunstenaars werken tonen die thema's als natuur, biodiversiteit en duurzaamheid belichten. Circulaire kunstprojecten waarbij gerecyclede materialen worden gebruikt voor kunstinstallaties.

Toekomstbestendig Natuurtheater: in afstemming met de stichting achter Natuurtheater Oisterwijk willen we nagaan waar en welke duurzame verbeterpunten er zijn om het bestaande theater als Rijksmonument beter te positioneren. Het doel hierbij is het zijn van een theater in de natuur (in deze volgorde). Hier zal worden aangehaakt op de inzet vanuit de Erfgoedvisie en Uitvoeringsprogramma erfgoed (kernproject).

**Versterken
doelgroep**

Generiek, alle doelgroepen

Start/planning

Kunstwandeleroutes: 2025 t/m 2028

Openluchtgaleries: 2026 t/m 2028

Toekomstbestendig Natuurtheater: 2026

Na eventueel uitsluitel over de publiekstrekker binnen het Nationaal Park Van Gogh zijn deze acties beter te richten.

Capaciteit

In eerste instantie lijkt regulier te volstaan

Extra kosten

Per actie n.t.b. Nog uit te zoeken is hoe om te gaan met de vereiste extra kosten om een activiteit in de bossen te organiseren

---

Dekking

Kunstwandeleroutes, Openluchtgaleries: Inhoudelijke uitwerking van herijking subsidiebeleid, eventueel GALA-budget van maximaal € 7.000 (Terugdringen gezondheidsachterstanden en Leefomgeving)

Toekomstbestendig Natuurtheater: Erfgoedvisie en Uitvoeringsprogramma erfgoed

---

5. De uitvoering •

Financiën, samenwerking, marketing & communicatie en ambtelijke inzet

Om ambities, doelstellingen en acties goed uit te kunnen voeren en in de organisatie te borgen, is het nodig om een doorkijkje te geven over hoe we dit allemaal gaan realiseren. En dan gaat het om de meer organisatorische en financiële aspecten. In die zin vormt het aankomende Ravijnjaar van 2026 (en de vervolgjaren) een cruciaal moment voor de culturele sector in Oisterwijk. Met toenemende financiële druk en een herijking van gemeentelijke prioriteiten komt de noodzaak om het culturele subsidiebeleid te herzien centraal te staan. De gemeente erkent de uitdagingen waarmee culturele organisaties worden geconfronteerd. Ze streeft daarbij naar een beleid dat zowel recht doet aan de diversiteit van en innovaties in de sector, als aan de behoefte aan duurzaamheid en efficiëntie.

In dit hoofdstuk passeren het subsidiebeleid, het cultureel klimaat (samenwerking) in Oisterwijk, marketing, communicatie & PR en de ambtelijke inzet binnen onze gemeente de revue.

5.1 Subsidiebeleid

Met de herziening van het subsidiebeleid wil de gemeente Oisterwijk de fundamenteën leggen voor een robuuste, inclusieve en inspirerende culturele sector die klaar is voor de toekomst. Het subsidiebeleid wordt herijkt en in dit uitvoeringsprogramma nemen we vooraf al een aantal aspecten op die in het algemeen meegenomen zullen worden in de totstandkoming van de herijking:

- De 18 subsidieregelingen en subsidieplafonds van de domeinen sociaal, cultuur, sport en economie dienen kritisch tegen het licht te

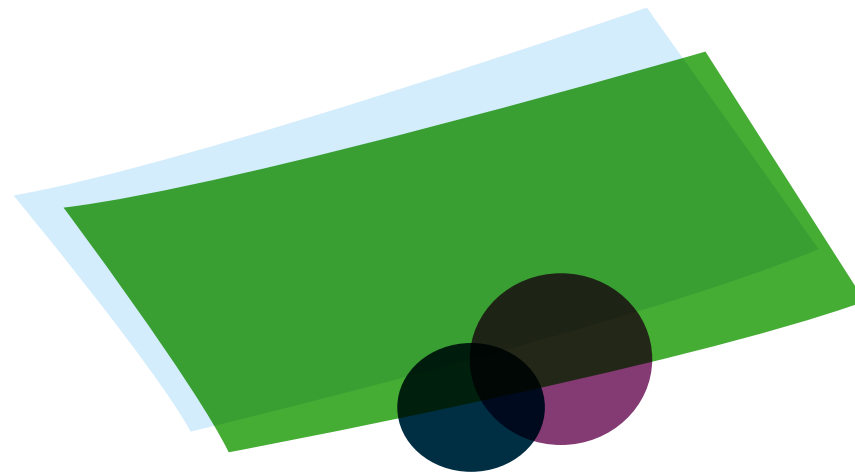
worden gehouden om de nut en noodzaak te kunnen bepalen. Tevens dient te worden bekeken welke subsidieregelingen we missen en zouden moeten toevoegen.

- Specifiek moet nagegaan worden hoe de inzet op Muziek en Art in de herijking van het subsidiebeleid wordt verwerkt, om de ambities op deze Big O' daadwerkelijk waar te kunnen maken.
- Specifiek moet bekeken worden hoe jeugdactiviteiten in/voor de wijk makkelijker subsidiabel worden, wat vooral in de wijken waar sociale armoede heerst goed van pas zou komen.
- In algemene zin dienen de inhoudelijke ambities en acties uit onderhavige Uitvoeringsprogramma Cultuur qua subsidiebeleid en -regelingen goede uitwerking te krijgen waardoor nieuwe initiatieven die er leven op de thema's gerealiseerd kunnen worden. Bij sommige acties in dit uitvoeringsprogramma is daarom ook de dekking aangegeven: 'Inhoudelijke uitwerking herijking subsidiebeleid'.

Indien binnen de subsidieregelingen domein cultuur gelden moeten worden vrijgemaakt om deze nieuwe initiatieven mogelijk te maken, lijkt een generieke afschaling van de gelden binnen het gehele domein cultuur eerder voor de hand liggen dan een specifieke afbouw van een bepaalde subsidieregeling inclusief bijbehorend -plafond binnen dit domein cultuur.

- Subsidieaanvragen dienen in de toekomst niet alleen te worden beoordeeld vanuit één vakje/ invalshoek die in de subsidieregeling staat, maar er dienen meerdere doelen vanuit diverse domeinen mee te worden bereikt.

- Na de herijking van het subsidiebeleid zullen de diverse vervol-gacties moeten worden opgepakt om dit beleid gestalte te geven (borging).
- De bekendbaarheid en digitale vindbaarheid rondom de subsidies en subsidieregelingen zal worden verbeterd.
- In de accountgesprekken met de (grote) subsidieontvangers zal het nieuwe uitvoeringsprogramma worden geagendeerd en gevraagd welke aspecten door het account worden opgepakt en/of welke aspecten tot een aanscherping in beleid leiden.

Actie 19

Uitleg

Het vigerend subsidiebeleid met subsidieregelingen en subsidieplafonds (inclusief de P&C-activiteiten) voor alle domeinen wordt herzien en herijkt. In dit nieuwe subsidiebeleid zal ook het financiële aspect van de accommodatienota worden verwerkt. Specifiek zal worden nagegaan of het verstandig en haalbaar is wanneer gesubsidieerde stichtingen of verenigingen de mogelijkheid hebben om goedkopere ruimte te huren wanneer de huurkosten onevenredig en/of te groot onderdeel uitmaken van de totale begroting. Tevens is het een aanleiding om aan het eventuele hokjes-denken c.q. -handelen voorbij te gaan, door subsidieaanvragen meer in gezamenlijkheid, vanuit verschillende beleidsterreinen, te beoordelen.

Naar aanleiding van het nieuwe subsidiebeleid zullen de nodige vervolgacties worden opgepakt die nodig zijn om het nieuwe beleid ook daadwerkelijk realiteit te laten worden.

Versterken doelgroep	Generiek, alle doelgroepen
Start/planning	2025-2026
Capaciteit	Extra
Extra kosten	€ 60.000 eenmalig
Dekking	Diverse middelen 2024 en 2025 zoals IZA-gelden

Met het nieuwe uitvoeringsprogramma en de herijking subsidies in de hand zullen de accountcycli met de subsidieontvangers weer een extra/nieuwe boost krijgen. We zullen reeds in Q1 van 2025 hiermee aan de slag gaan omdat veranderingen op dit vlak zowel binnen de gemeente als binnen de uitvoerende partijen altijd enige tijd in beslag zullen nemen. Het betreft namelijk een systeemverandering alsook een cultuurverandering en daarmee een verandering in de attitude van stakeholders.

5.2 Cultureel klimaat in Oisterwijk

Het culturele klimaat in Oisterwijk willen we blijven voeden door de focus op samenwerking, netwerken en innovatie binnen het culturele veld. Door het verbinden van lokale culturele verenigingen, ondernemers, scholen en andere stakeholders ontstaat een dynamische infrastructuur die cultuur zichtbaar en toegankelijk maakt voor een breed publiek en de specifieke doelgroepen. De gemeente ambieert een meer open houding richting betrokken partijen vanuit een faciliterend standpunt. In gezamenlijkheid zal worden besproken op welke organisatorische wijze initiatiefnemers en culturele instellingen beter kunnen worden gefaciliteerd en meer van elkaar leren. Daarnaast gaat de gemeente het initiatief Cultuurdag Oisterwijk opstarten. Deze dag biedt een platform voor ontmoeting, netwerkontwikkeling en samenwerking tussen culturele verenigingen, scholen, ondernemers/bedrijfsleven, de specifieke doelgroepen en andere betrokkenen.

Verbinding met culturele verenigingen:

Lokale verenigingen worden uitgenodigd voor gezamenlijke programmering en het ontwikkelen van inclusieve projecten. Denk aan het gezamenlijk organiseren van wijkevents of het benutten van gedeelde faciliteiten zoals wijkcentra. Of het versterken van samenwerking met lokale culturele verenigingen voor gezamenlijke programmering en het verbinding maken met overige culturele en commerciële locaties. In de accountgesprekken met de professionele culturele instellingen zal hiervoor aandacht worden gevraagd.

Afstemming met regionale partners:

Oisterwijk onderhoudt een actieve samenwerking binnen de GHO-regio (samenwerking gemeenten Goirle, Hilvarenbeek en Oisterwijk), waarbij regionale culturele initiatieven worden gedeeld en versterkt en periodiek agenda's met elkaar worden afgestemd.

Actie 20

O' CultuurDag

Uitleg Het opzetten van een jaarlijkse Cultuurdag voor culturele initiatiefnemers, instellingen, cultureel-maatschappelijke organisaties, ondernemers/bedrijfsleven uit de gemeente Oisterwijk. Doel is samenkomen en met elkaar kennis maken en delen, netwerken, leren, samen initiatieven oppakken en de themaprogrammering doorspreken. Eventueel kan het Erfgoed Café, actie vanuit het Uitvoeringsprogramma Erfgoed, een onderdeel zijn van de brede programmering. O' What A Day

Dergelijke samenkomsten zouden kunnen leiden tot verdergaande samenwerkingsvormen op organisatorisch vlak (bijvoorbeeld qua planning, marketing, logistiek, P&O, vrijwilligersbeleid) of inhoudelijk vlak (programmatisch). Dit zijn ontwikkelingen die we als gemeente over het algemeen altijd toejuichen.

**Versterken
doelgroep**

Partners, het cultureel veld

Start/planning

2026 t/m 2028

Capaciteit

Regulier

Extra kosten

€ 3.000 jaarlijks

Dekking

Bestuurlijke ambitie die vertaling krijgt in inhoudelijke uitwerking van herijking subsidiebeleid door gebruik te maken van eventuele financiële ruimtes binnen de subsidieplafonds.

Verhogen van commercieel ondernemerschap binnen cultuurinstellingen (werving van extra inkomsten)

Uitleg

We willen aandacht geven aan cultuurinstellingen om hen meer te equiperen in de commercie en het verhogen van extra inkomsten. De focus moet niet of alleen liggen op het aanspreken van overheidssubsidies. Het vizier dient (ook) te worden verschoven naar derde geldstromen vanuit andere domeinen zoals goede doelen fondsen, het bedrijfsleven, et cetera.

Denk hierbij bijvoorbeeld aan het organiseren van een jaarlijkse workshop fondsen- en sponsorwerving voor het cultureel-maatschappelijk middenveld. Hieraan blijkt behoefte te zijn en sluit aan bij het cultureel vermogen dat de gemeente wil verhogen. Met de provinciale organisatie KunstLoc Brabant zal contact worden opgenomen in hoeverre zij deze workshop zou willen verzorgen.

Tevens worden hier best practices besproken en ervaringen uitgewisseld over hoe in algemene zin de derde geldstromen als extra inkomsten kunnen worden ontwikkeld. Ook kan hier de verbinding worden gezocht met captains of industries die vaak in onze gemeente wonen maar verder geen binding hebben met het cultureel-maatschappelijk veld.

Versterken doelgroep	Partners
Start/planning	2027 en 2028
Capaciteit	Regulier
Extra kosten	€ 3.000 jaarlijks
Dekking	Bestuurlijke ambitie die vertaling krijgt in inhoudelijke uitwerking van herijking subsidiebeleid door gebruik te maken van eventuele financiële ruimtes binnen de subsidieplafonds.

5.3 Marketing, communicatie & PR

Inzet op marketing en communicatie kan een belangrijke rol spelen in het bekender maken van culturele activiteiten in gemeente Oisterwijk. Hierna is een zevental aspecten/manieren beschreven waarop dit kan helpen. We willen hierbij uitgebreid stil staan om stakeholders en partners te verleiden actief aan de slag te gaan met de ambities. Bezoek Oisterwijk is in deze dé organisatie waarmee we de krachten willen bundelen en de definitieve invulling van aspecten op marketing, communicatie en PR willen vormgeven.

Vergroten van zichtbaarheid en bekendheid – vooral digitaal

Goede marketing zorgt ervoor dat culturele activiteiten onder de aandacht komen van een breder publiek. Hoewel we te maken hebben met beperkte budgetten zouden we door strategisch gebruik te maken van traditionele media (zoals tv, radio, en print) en digitale media (sociale media, websites, e-mailcampagnes, QR-codes), ervoor kunnen zorgen dat de activiteiten meer zichtbaar zijn voor de specifieke doelgroepen (m.u.v. toeristen). Wanneer we inwoners vanuit andere kernen willen bereiken, dan zullen we gebruik maken van de websites zoals *bezoekoisterwijk.nl*, *allemaaloisterwijk.nl*, *totkijkinoisterwijk.nl*, *haaren.nl* en *onsmoergestel.nl*. En wanneer we in die zin willen aansluiten op de lokale beeld- en geluidsmedia (radio en/of TV), kunnen we aansluiten bij Lovo en Mtv en vergelijkbare activiteiten in Haaren.³

We willen qua communicatie proberen nóg meer en opvallender in te zetten op digitalisering om bezoekers vanuit andere kernen te bereiken: inzetten van digitale tools zoals mogelijk een Cultuur-App en online marketingcampagnes om evenementen en routes te promoten.

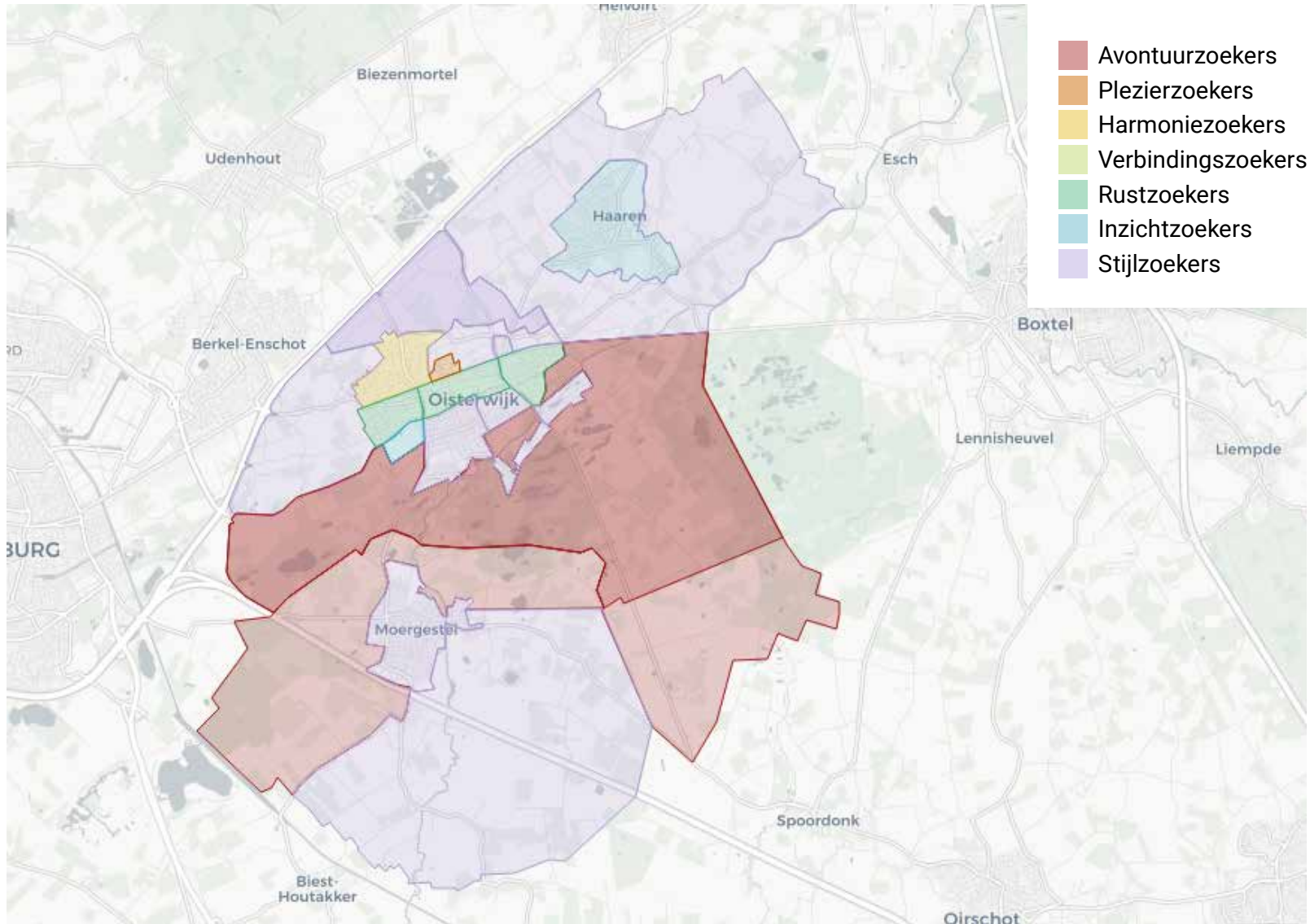
We proberen te experimenteren met digitalisering en Artificial Intelligence (AI) als centraal onderdeel van de culturele expressie, in plaats van alleen online communicatie over de culturele expressie. Het is de veranderende tijdsgeest waaraan we móeten willen aansluiten als gemeente. We kunnen ook hiervoor aansluiten bij de online dorpsplatformen die de 3 dorpen hebben.

Goede zichtbaarheid en positieve marketing kan de kracht van sociale bewijskracht en mond-tot-mondreclame benutten. Als mensen zien dat anderen een culturele activiteit aanbevelen, zullen ze eerder geneigd zijn om zelf deel te nemen. Social media platforms spelen hierbij een grote rol, omdat gebruikers makkelijk en grenzeloos ervaringen kunnen delen en activiteiten kunnen aanbevelen. Aandachtspunt in deze is de keerzijde van de digitalisering zoals privacy (AVG) en onveiligheid.

³*Het medialandschap van de omroepen gaat overigens de komende tijd veranderen door de introductie van streekomroepen. Nagegaan wordt welke consequenties dat zal hebben voor onze lokale omroep Stichting OHM en de lokale 'productiemaatschappijen' Lovo en Mtv.*

Betrekken en bereiken van doelgroepen

Marketing helpt bij het identificeren van de juiste doelgroepen voor culturele evenementen en activiteiten. Door gerichte campagnes kunnen we inspelen op de interesses van verschillende demografische groepen zoals jeugd, senioren of kwetsbaren, en hen aansporen om deel te nemen.

De gemeentelijke kaart Oisterwijk met de aanwezigheid van BSR-leefstijlen (peildatum eind 2024)

Om de groepen mensen in beweging te krijgen wordt ook aangesloten bij het model van de BSR-leefstijlen. Dit model geeft inzicht welke inwonersleefstijl dominant is binnen de gemeente en hoe we deze inwoners kunnen bereiken/*triggeren*.

Creëren van en aansluiten op verhalen en emoties

Door communicatie kun je een verhaal rondom een culturele activiteit bouwen wat de emotionele waarde verhoogt. Mensen worden eerder aangesproken door verhalen en persoonlijke ervaringen dan alleen door feiten. Het vergroot het besef over de waarde van cultuur. Dit kan bijvoorbeeld door het delen van achtergrondinformatie over de artiesten, het thema of de culturele betekenis van een evenement. Een mooi voorbeeld is de Reuzencultuur als immaterieel erfgoed in onze gemeente.

We willen met de cultuursector de discussie aangaan dat een instelling beter (en het juiste antwoord is natuurlijk: óók) kan inzetten op communicatie & PR met bijvoorbeeld verhalen en emoties. In plaats van alleen op de inhoud van de activiteiten. Ergo: een activiteit zonder bekendheid voor- en achteraf, is géén activiteit.

Versterken van merkidentiteit (ook middels O')

Door consistente marketing kan een culturele instelling een sterk merk of topevenement opbouwen. Kijk bijvoorbeeld naar de branding van onze gemeente met O' door Bezoek Oisterwijk. Het zorgt ervoor dat het publiek de activiteit herkent en eraan denkt bij het plannen van vrije tijd. Dit versterkt de lange termijn betrokkenheid en zorgt voor een loyaal publiek. Bezoek Oisterwijk zou hier haar expertise kunnen inzetten wanneer een culturele instelling de merkidentiteit wil versterken.

Gebruik van influencers en ambassadeurs

Samenwerken met invloedrijke mensen (zoals lokale beroemdheden, artiesten of bloggers) kan culturele instellingen helpen om de culturele activiteit onder de aandacht te brengen onder de achterban. Dit vergroot de bereikbaarheid en kan mensen die anders misschien niet geïnteresseerd zouden zijn, aanmoedigen om deel te nemen.

Promotie van bijzondere aspecten

Marketing en communicatie kunnen helpen om de unieke aspecten van een culturele activiteit te benadrukken, zoals exclusieve optredens, interactieve onderdelen, of bijzondere gasten. Dit maakt het evenement aantrekkelijker voor potentiële bezoekers. Door middel van een doordachte marketing- en communicatiestrategie kan de deelname aan culturele activiteiten worden vergroot, de waardering voor cultuur worden versterkt en kunnen meer mensen profiteren van de ervaring.

Bestaande inzet op het gebied van de marketing en PR van culturele activiteiten met bijvoorbeeld de UITagenda Oisterwijk van Bezoek Oisterwijk, zal worden gecontinueerd en waar nodig verbeterd. Met het bedrijfsleven zal worden besproken in hoeverre de ambities van de gemeente op het gebied van marketing en communicatie & PR zal/kan worden ondersteund vanuit het lokale bedrijfsleven zelf. Over het boekje Sjors Sportief/Creatief zal in 2025 worden nagegaan of alternatieve (offline) communicatie voldoende zou zijn om de gebruiker te verwijzen naar de online dienstverlening, terwijl uiteindelijk vergelijkbare (of betere) resultaten worden gehaald. Tevens zal worden bekeken of de planning en opleveringsdatum nog steeds voldoen.

Actie 22

Meer met digitalisering

Uitleg

De activiteiten en de (marketing en) communicatie er rondomheen wordt door culturele instellingen over het algemeen nog vaak traditioneel ingevuld en uitgevoerd. Veelal offline, hardcopy, fysiek. We denken dat in het cultureel domein meer geëxperimenteerd kan worden met bijvoorbeeld digitale aspecten. Omwille van de toekomstbestendigheid van de cultuurinzet én vanwege het feit dat de wereld en werkelijkheid enorm verandert. Denk daarbij aan online gadgets en acties, AI, QR-codes, live streams, IG van influencers.

Het zou geen doel op zich moeten/hoeven zijn: met een betere digitale strategie en aanpak worden de doelen van de activiteiten en voorzieningen beter bereikt. En bijvoorbeeld aanhaken bij de 3 dorpsplatformen *allemaaloisterwijk.nl*, *haareneen.nl* en *onsmoergestl.nl* zou ook een goede optie kunnen zijn. Teneinde dus te komen tot een goede communicatiemix van offline en online middelen.

Ook vanuit het oogpunt van interne communicatie kan worden gekeken of het zinvol is om met een Cultuur-Appgroep te gaan werken. Dat zal in relatie tot de inzet op het gebied van de samenwerking worden bekeken. Zie hiervoor ook paragraaf 5.2.

Versterken

doelgroep

Generiek, alle doelgroepen

Start/planning

2027 en 2028

Capaciteit

Regulier

Extra kosten

€ 5.000-€ 10.000 jaarlijks

Dekking

Bestuurlijke ambitie die vertaling krijgt in inhoudelijke uitwerking van herijking subsidiebeleid door gebruik te maken van eventuele financiële ruimtes binnen de subsidieplafonds.

Actie 23

Vergroten van de bekendheid van verhalen (immaterieel erfgoed)

Uitleg Oisterwijk beschikt over veel immaterieel erfgoed met belangrijke en mooie verhalen over/van de verschillende kernen. Op het gebied van het materieel erfgoed wordt door de gemeente stappen gezet om de bekendheid onder het publiek te vergoten, door het beschikbaar stellen van schildjes (voor gebouwen) en om het erfgoed op te nemen in de Cultuur Historische Waardekaart Oisterwijk (CHW-kaart).

In het verlengde hiervan wil de gemeente ook de bekendheid met de belangrijke verhalen en het immaterieel erfgoed onder het publiek vergroten, door op de strategische plekken vanuit de verhalen in de buitenruimte QR-bordjes te plaatsten. Met de QR-code kan de gebruiker de verhalen oproepen (in tekst of audiovisueel). Met deze toevoeging in de CHW-kaart met immaterieel erfgoed wordt extra aandacht gegenereerd voor de CHW-kaart in brede zin.

Versterken doelgroep	Generiek, alle doelgroepen
Start/planning	2027 en 2028
Capaciteit	Regulier
Extra kosten	€ 4.000 jaarlijks
Dekking	Erfgoedvisie en Uitvoeringsprogramma erfgoed en Inhoudelijke uitwerking van herijking subsidiebeleid

5.4 Ambtelijke focus

Voldoende en goede ambtelijke capaciteit en daarbinnen integrale afstemming is cruciaal voor de continuïteit van onze gemeente.

Het zorgt namelijk voor een efficiënte en betrouwbare uitvoering van taken en behoud van kwaliteit. En door goede relaties met het cultureel-maatschappelijk middenveld is het makkelijker om flexibel om te gaan met veranderingen en complexe vraagstukken.

Het idee is dat de beleidsfunctionarissen cultuur/subsidies zichtbaar en benaderbaar en als een soort van centraal loket of, in breder verband, intercollegiaal platform fungeren ten behoeve van het proactief laten ontplooiën van culturele activiteiten en die zorgdraagt voor stabiele sturing. Het is essentieel voor de dagelijkse werking van de gemeente op kunst & cultuur en voor het waarborgen van de langetermijn stabiliteit, dat de ambtelijk capaciteit (aan de voorkant) is gegarandeerd. In ons ambtelijk apparaat zullen we daarom inzetten om duurzaam en met structurele intenties het cultureel domein (inclusief subsidies) op capaciteit te hebben en te behouden. En ook niet in de laatste plaats om de borging van onderhavig uitvoeringsprogramma goed te hebben geregeld.

Bijlage 1.

Relevante (beleids)kaders

Voor de totstandkoming van dit Uitvoeringsprogramma Cultuur 2025-2028 hebben we input opgehaald vanuit verschillende beleidsdomeinen, kaders, websites.

Dat zijn bijvoorbeeld:

- Begroting gemeente Oisterwijk 2025: Een krachtige koers (gemeente Oisterwijk 2024)
- Bestuursakkoord gemeente Oisterwijk 2021-2026: Gezamenlijk perspectief over grenzen heen (gemeente Oisterwijk)
- Cultuur, erfgoed, sport en vrijetijd: uitvoeringsagenda Levendig Brabant 2024-2027 (gemeente Oisterwijk, 2024)
- Cultuurvisie Oisterwijk 2022-2032 (gemeente Oisterwijk, 2021)
- Documenten/presentaties Nationaal Park Van Gogh
- Erfgoedvisie Oisterwijk 2021-2026 en Uitvoeringsprogramma Erfgoed Oisterwijk 2025-2026 (gemeente Oisterwijk)
- <https://www.slo.nl/thema/meer/actualisatie-kerndoelen-examenprogramma/actualisatie-kerndoelen/>
- Integraal aan de slag voor een Gezond en Actief Oisterwijk: Plan van aanpak GALA gemeente Oisterwijk 2024-2026 (gemeente Oisterwijk, 2023)
- Koers Sociaal Domein 2019-2030: naar een samenredzaam Oisterwijk (gemeente Oisterwijk, 2018)
- Lokaal Plan 'Iedereen doet mee in Oisterwijk!' 2024-2026 (gemeente Oisterwijk)
- Natura 2000 en <https://www.natura2000.nl/gebieden/noord-brabant/kampina-en-oisterwijkse-vennen>
- Perspectiefnota 2023-2026 'Koers houden in onzekere tijden' (gemeente Oisterwijk, 2022)
- Rapportage creëren sociale duurzaamheid en maatschappelijke meerwaarde AZC Oisterwijk (COA, 2023)
- Toolkit Verzilveren: handvatten voor het benutten van de kennis en ervaring van senioren (Movisie, 2013)
- Uitvoeringsprogramma Recreatie & Toerisme 2024-2030 (gemeente Oisterwijk)

Bijlage 2.

Actieoverzicht (totaal)

De groene rijen in de tabel geven de acties aan die in 2025 met prioriteit zijn of zullen worden opgepakt.

#	Titel actie	Start/planning	Budget	Beleidsveld	Taak-verantwoordelijk	Uitvoering/afstemming
1	Kwaliteitsverbetering van de ontmoetingsplekken van de bibliotheek	2026	Cultuur	Beleid cultuur/subsidies	Bibliotheek Midden-Brabant	Bibliotheek Midden-Brabant
2	Realisatie nieuwe bibliotheekvoorziening Den Domp	2027/2028	Cultuur	Beleid cultuur/subsidies, projectleider ontwikkeling Den Domp Bibliotheek	Midden-Brabant Bibliotheek	Midden-Brabant
3	Culturele centra en overige brede voorzieningen meer met scholen	2025-2028	N.v.t.	Beleid cultuur/subsidies, onderwijs		Tilliander, SGH
4	Meer culturele wijkinitiatieven	2026-2028	Wijkregie	Beleid cultuur/subsidies, wijkregie, welzijn, accommodatiebeleid		Wijk- en buurthuizen
5	Ontwikkelen van bestaande wijkvoorzieningen op het gebied van kunst & cultuur	2026-2028	N.v.t.	Beleid cultuur/subsidies, wijkregie, welzijn, accommodatiebeleid		Wijk- en buurthuizen
6	Inclusief carnaval, carnaval voor iedereen	2026-2028	Ontheemden	Beleid cultuur/subsidies		AZC/CO
7	Omarmen van de bestaande cultuurprijzen in Oisterwijk	2025-2028	Cultuur	Beleid cultuur/subsidies		Stichting Oisterwijk Schrijft Cultuur

#	Titel actie	Start/planning	Budget	Beleidsveld	Taak-verantwoordelijk	Uitvoering/afstemming
8	Verbindingsverbeteringen van bestaande culturele activiteiten in de kernen (bereikbaarheidsverbeteringen)	2026-2028	Erfgoed, Verkeer & Vervoer, centrum-management	Beleid cultuur/subsidies, erfgoed, verkeer & vervoer		Diverse stichtingen en verenigingen van broedplaatsen (zoals Heemkundekring)
9	Kwalitatief ontwikkelen (faciliteren en ondersteunen) van bestaande evenementen met cultuuragenda	2026-2028	Cultuur	Beleid economie/toerisme		Bezoek Oisterwijk, Centrummanagement Oisterwijk, Buitengebied Management, Vergunningen
10	Cultuur met Kwaliteit 4 en Cultuurcoach jeugd	2025-2028	Cultuur	Beleid cultuur/subsidies	Intermediair CMK4, Cultuurcoach	Bibliotheek Midden-Brabant, scholen, cultuurproducenten
11	Doorontwikkeling van aanbod cultuureducatie					
11.1	Gratis Cultuurprogramma	2025	Cultuur	Beleid cultuur/subsidies, communicatie		Diverse cultuurproducenten
11.2	Cultuureducatie op maat/thema	2026-2028	Cultuur	Beleid cultuur/subsidies	Intermediair CMK4, Cultuurcoach	Diverse cultuurproducenten
11.3	Inclusieve cultuureducatie	2026-2028	Ontheemden	Beleid ontheemden, cultuur/subsidies		AZC/COA, diverse cultuurproducenten
12	Culturele activiteiten als middel ter bevordering van de gezondheid	2025 en 2026	GALA	Beleid cultuur/subsidies, projectleider GALA, beleid economie/toerisme		Diverse cultuurproducenten, Sociaal Huis Oisterwijk

#	Titel actie	Start/planning	Budget	Beleidsveld	Taak-verantwoordelijk	Uitvoering/afstemming
13	Verbeteren van de focus op jongeren binnen culturele instellingen en cultuur-educatie	2026-2028	N.v.t.	Beleid jongerenwerk, cultuur/subsidies	Cultuurcoach Jeugd, R-Newt, cultuurinstellingen	
14	Meer culturele activiteiten voor en door asielzoekers, vluchtelingen en ontheemden	2026-2028	Ontheemden	Beleid cultuur/ subsidies		AZC/COA, diverse cultuurproducenten
15	Ontwikkelen van nieuwe gezamenlijke thema-programmering	2026-2028	Cultuur	Beleid cultuur/ subsidies		Bezoek Oisterwijk, Centrummanagement Oisterwijk, Buitengebied Management
16	Cultureel-maatschappelijke doorontwikkeling van KVL-terrein	2025-2028	Cultuur	Beleid cultuur/subsidies, beleid economie/toerisme, erfgoed		Partners binnen KVL-terrein, Bezoek Oisterwijk
17	Focus op Nationaal Park van Gogh: publiekstrekker	2025 en 2026	Economie/toerisme	Diverse van beleid, zoals economie/toerisme, cultuur/subsidies, natuur		Buiten gebied Management, Natuurmonumenten
18	Focus op Nationaal Park Van Gogh: spin-off					
18.1	Kunstwandelproutes	2025-2028	Economie/toerisme, GALA	Beleid economie/toerisme, cultuur/subsidies, projectleider GALA		Natuurorganisaties
18.2	Openluchtgaleries	2026	Economie/toerisme	Beleid economie/toerisme, cultuur/subsidies		Natuurorganisaties

#	Titel actie	Start/planning	Budget	Beleidsveld	Taak-verantwoordelijk	Uitvoering/afstemming
18.3	Toekomstbestendig Natuurtheater	2026	Erfgoed	Beleid erfgoed, cultuur/subsidies		Stichting van Natuurtheater Oisterwijk, Natuurmonumenten
19	Herijking subsidiebeleid + vervolgacties	2025-2026	Cultuur	Strategisch beleid Samenleving, beleid cultuur/subsidies, communicatie	Inhuur derde	Diverse instellingen (participatie)
20	O' CultuurDag	2026-2028	Cultuur	Beleid cultuur/subsidies		Diverse collega's en instellingen/organisaties
21	Verhogen van commercieel ondernemerschap binnen cultuurinstellingen (werving van extra inkomsten)	2027 en 2028	Cultuur	Beleid cultuur/subsidies		Diverse collega's en organisaties / instellingen, KunstLoc Brabant
22	Meer met digitalisering	2027 en 2028	Cultuur	Beleid cultuur/subsidies, communicatie		Bezoek Oisterwijk
23	Vergroten van de bekendheid van verhalen (immaterieel erfgoed)	2027 en 2028	Erfgoed	Beleid erfgoed, communicatie		
Extra	Projectleiding Uitvoeringsprogramma Cultuur 2025-2028	2025	Cultuur	Beleid cultuur/subsidies		Diverse collega's en instellingen/organisaties
Extra	In 2028 voorbereiden op Uitvoeringsprogramma Cultuur 2029-2032	2028	Cultuur	Beleid cultuur/subsidies		Diverse collega's en instellingen/organisaties

Uitreiking Oosterwijkse Cultuurprijs 2025

OISTERWIJK
Parel in 't groen

Colofon

Uitgave: gemeente Oisterwijk 2025®

Grafisch ontwerp: Madelon de Graauw